

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

RÉUNION COMMUNE DU COMITÉ D'AVIS FEDERAL
CHARGE DE QUESTIONS EUROPEENNES, DE LA
COMMISSION DE L'INTERIEUR, DES AFFAIRES
GENERALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE, DE
LA COMMISSION DES RELATIONS EXTERIEURES
ET DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE

GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN HET
FEDERAAL ADVIESCOMITÉ VOOR EUROPESE
AANGELEGENHEDEN, DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN EN
HET OPENBAAR AMBT, DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN EN DE
COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

jeudi

18-03-2004

Matin

donderdag

18-03-2004

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Débat sur la lutte contre le terrorisme 1
Orateurs: **Guy Verhofstadt**, premier ministre, **Geert Bourgeois**, **Marie Nagy**, **Pieter De Crem**, président du groupe CD&V, **Claude Eerdekens**, président du groupe PS, **Gerolf Annemans**, président du groupe VLAAMS BLOK, **Daniel Bacqueline**, président du groupe MR, **Dirk Van der Maelen**, président du groupe sp.a-spirit, **Armand De Decker**, président du Sénat

INHOUD

Debat over de strijd tegen het terrorisme 1
Sprekers: **Guy Verhofstadt**, eerste minister, **Geert Bourgeois**, **Marie Nagy**, **Pieter De Crem**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Claude Eerdekens**, voorzitter van de PS-fractie, **Gerolf Annemans**, voorzitter van de VLAAMS BLOK-fractie, **Daniel Bacqueline**, voorzitter van de MR-fractie, **Dirk Van der Maelen**, voorzitter van de sp.a-spirit-fractie, **Armand De Decker**, voorzitter van de Senaat

REUNION COMMUNE DU COMITE
D'AVIS FEDERAL CHARGE DE
QUESTIONS EUROPEENNES, DE
LA COMMISSION DE
L'INTERIEUR, DES AFFAIRES
GENERALES ET DE LA FONCTION
PUBLIQUE, DE LA COMMISSION
DES RELATIONS EXTERIEURES
ET DE LA COMMISSION DE LA
JUSTICE

GEMEENSCHAPPELIJKE
VERGADERING VAN HET
FEDERAAL ADVIESCOMITÉ VOOR
EUROPESE
AANGELEGENHEDEN, DE
COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE
ALGEMENE ZAKEN EN HET
OPENBAAR AMBT, DE
COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN
EN DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE

du

van

JEUDI 18 MARS 2004

DONDERDAG 18 MAART 2004

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 12.02 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 12.02 heures par M. Herman De Croo, président.

01 Débat sur la lutte contre le terrorisme
01 Debat over de strijd tegen het terrorisme

Le **président**: Monsieur le président du Sénat, chers collègues, nous avons trouvé une formule en Conférence des présidents. Je remercie mes collègues chefs de groupe et membres de la Conférence d'avoir accepté cette formule, un peu originale, je le sais.

Wij zijn hier met verschillende collega's van de commissie voor advies inzake Europese Aangelegenheden, die zoals u weet 10 senatoren, 10 europarlementsleden en 10 kamerleden telt, van de commissies voor de Justitie en voor de Binnenlandse Zaken van Kamer en Senaat, en van de commissie voor de Buitenlandse Zaken van de Kamer.

Nous avons choisi ce moment-ci pour tenir cette réunion pour deux raisons majeures. D'abord, en raison de l'importance des événements dramatiques survenus en Espagne et à propos desquels nous adressons nos condoléances et notre respect aux familles des victimes. Ensuite, parce que demain se tient une réunion JAI.

Morgen is er dus een Europese raad van Justitie en Binnenlandse Zaken. Dat is de reden, mijnheer de eerste minister, waarom wij voor deze combinatie gekozen hebben. Welke procedure stel ik voor? Ik heb een volgorde van vragen opgesteld, want de interpellaties zijn vervangen door vragen. Voor ik de heer Bourgeois, de heer Van Parys, mevrouw Nagy en de andere sprekers aan het woord laat – ik heb al genoteerd: de heer Eerdekens, de heer Annemans – geef ik er de voorkeur aan dat de eerste minister een inleiding geeft.

Nous suivrons l'ordre des questions et nous verrons comment se déroule le débat. Je citerai chaque fois le nom de l'orateur pour la facilité du compte rendu de nos travaux.

Ik heb gevraagd dat er een integraal verslag zou gemaakt worden van deze vergadering, want ik vind ze belangrijk.

Nog een laatste beschouwing. Wij zouden vergaderen van 12 uur, nu ongeveer dus, tot, als het kan, collega's, ten laatste 13.45 uur omdat zowel de Kamer als de Senaat dan hun normale activiteiten hernemen.

La parole est à M. le premier ministre.

01.01 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat ik, naast een aantal documenten die ik ter beschikking houd van het Parlement en waar ik straks in de loop van mijn uiteenzetting zal op terugkomen, mijn uiteenzetting indeel in drie punten.

Ten eerste, is er het nationale luik, te weten: wie houdt zich met de kwestie bezig en wat zijn de maatregelen die de voorbije dagen getroffen zijn genomen na de aanslagen van 11 maart in Madrid?

Ten tweede, zal ik focussen op de vraag hoe de organisatie van die maatregelen verloopt en wie daarvoor verantwoordelijk is.

In een derde, meer uitgebreid deel, zal ik ingaan op wat het eigenlijke onderwerp is van de vergadering van vandaag, te weten: met het oog op de vergadering van de JAI morgen vast te stellen welke Europese initiatieven dringend moeten genomen worden. In dat verband heb ik een brief gericht, op 12 maart, aan het Ierse Voorzitterschap met een aantal suggesties. Ik stel voor dat ik die tekst ter beschikking stel, want ik meen dat die brief ter informatie aan de collega's zou moeten worden meegedeeld.

Ik zal eerst ingaan op het eerste punt. U weet dat sinds een aantal jaren, meer bepaald sinds 1984 – goedgekeurd bij koninklijk besluit in 1991, waarbij de vraag kan worden gesteld of niet de tijd gekomen is er een wettelijke basis aan te geven – de strijd tegen het terrorisme in België gevoerd wordt door een gemengde groep waar de verschillende inlichtingen- en politiediensten bij betrokken zijn: de Antiterroristische Gemengde Groep (AGG), in het Frans de Groupe Interforces Antiterroristes (GIA). Het is een dienst die de structurele uitwisseling van informatie over terrorisme coördineert tussen politiediensten en inlichtingendiensten. Die inlichtingendiensten zijn uiteraard de Veiligheid van de Staat en de Militaire Inlichtingendienst. Het is een gemengde groep, die samengesteld is uit vertegenwoordigers van die diverse diensten.

Het is ook een dienst die onafhankelijk staat van de politie- en inlichtingendiensten want zij staat rechtstreeks onder de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van de twee betrokken ministers, zijnde de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie.

Sinds de aanslagen van 11 september, de voorbije maanden en jaren dus, laten wij de AGG, de Anti-terroristische Gemengde Groep, het centrum zijn van alle maatregelen die in België genomen worden in de strijd tegen het terrorisme. Het is goed het volgende even te onderstrepen want ik zal daar straks op terugkomen wanneer ik het

01.01 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Je tenterai de répondre à trois questions. Qui a pris des mesures - et lesquelles - au niveau national au lendemain des attentats du 11 mars? Comment ces démarches sont-elles organisées? Quelles initiatives ont-elles été prises à l'échelle européenne? Le 12 mars, j'ai adressé une lettre à ce sujet à la présidence irlandaise.

Je commencerai par l'approche belge. Depuis 1984, le Groupe interforces antiterroriste (GIA) coordonne l'échange d'informations entre les services de police et de renseignements. Il est constitué de représentants de ces services et relève de la responsabilité directe des ministres de l'Intérieur et de la Justice. Le GIA procède à une analyse commune des menaces et constitue le point central de l'ensemble des mesures.

Quoique rien n'indique actuellement qu'une menace directe pèse sur la Belgique, le GIA et le Centre de crise, qui évalue la situation jour après jour, ont pris des précautions supplémentaires au cours des derniers jours. Il est en effet de notre devoir de limiter au maximum les risques d'attentat. Nous avons ordonné une surveillance spéciale des bâtiments des institutions européennes ainsi que des intérêts espagnols et des autres pays particulièrement exposés à la menace terroriste. Par ailleurs, nous assurons une surveillance

heb over de Europese politiek. Daarbij laten wij inlichtingen- en politiediensten in één structuur samenwerken om op die manier een gezamenlijke analyse te maken van de bestaande dreigingen.

Ten tweede, uiteraard hebben wij de voorbije dagen een aantal bijkomende maatregelen getroffen. Ik moet u eerst en vooral zeggen dat uit de inlichtingen waarover wij beschikken, blijkt dat er geen aanwijzingen zijn voor een specifieke dreiging in België. Het is evident dat wij alle voorzorgsmaatregelen moeten nemen; wat wij ook gedaan hebben de voorbije dagen. Wij moeten daarbij de grootste nauwkeurigheid in acht nemen om ervoor te zorgen dat dreigingsanalyses worden gemaakt en dat de kans op een aanslag tot een minimum wordt herleid. Ik herhaal nogmaals – het lijkt mij goed om dit in deze Kamer en in dit Parlement te zeggen – dat er vandaag geen aanwijzingen zijn, geen informatie is die aanwijzingen bevat voor een specifieke dreiging in België.

Niettemin hebben wij een aantal maatregelen genomen die door de AGG en het crisiscentrum werden uitgevaardigd en waarbij wij onze veiligheids- en politiediensten bijkomende bewaking laten uitvoeren op een aantal gebouwen en centra in ons land die te maken hebben met de Europese instellingen: de Europese Commissie, de Europese Raad en het Europees Parlement. Uiteraard is er ook in bijkomende bescherming voorzien voor de Spaanse belangen in ons land en voor de belangen van de landen die het voorwerp zouden kunnen zijn van een bijzondere dreiging. Ook is er in bijkomende bescherming voorzien voor een aantal personaliteiten die in de Europese Unie verantwoordelijk zijn voor onder meer het buitenlands beleid. Deze bijzondere maatregelen zullen wij uiteraard, op basis van de analyses die we maken, tot nader order handhaven.

Mijnheer de voorzitter, daarbij zijn uiteraard ook bijzondere maatregelen getroffen voor de bijzondere Europese Raad die wordt gehouden op 25 en 26 maart 2004 in Brussel, alsmede voor de Europese Ministerraad van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken, die, zoals u weet, morgen plaatsvindt in Brussel. Daarbij wordt om de twee dagen een nieuwe evaluatie gemaakt om te bekijken of de genomen maatregelen moeten worden gehandhaafd. Dat gebeurt uiteraard ook in samenwerking met het Ierse Voorzitterschap, dat, zoals u hoort, verantwoordelijk is voor de leiding van de Europese Unie en de Europese Raad.

Het is evident dat ik hier bij mij een hele waslijst details over de maatregelen heb. Ik vind het echter niet raadzaam om in het publiek over bepaalde concrete delen van deze maatregelen te communiceren. Dan verliezen ze immers hun kracht en hun effectiviteit.

Nogmaals, ze slaan uiteraard op, ten eerste, de Spaanse belangen in ons land, ten tweede op een aantal landen die specifiek gevisieerd zouden kunnen worden, en ten derde op de Europese instellingen en personaliteiten van de Europese Unie die specifiek gevisieerd zouden kunnen worden. Nogmaals, de Antiterroristische Gemengde Groep, in samenwerking met het crisiscentrum, beoordeelt de situatie dagelijks, in het begin was dat zelfs uur na uur. Zij nemen de betrokken maatregelen, uiteraard na overleg met de twee betrokken ministers. De twee betrokken ministers, die van Justitie en Binnenlandse Zaken, staan ter beschikking van het Parlement om in de bevoegde

rapprochée des hauts responsables de la politique étrangère de l'Union européenne. Nous avons en outre adopté des mesures de sécurité maximale en vue du Conseil européen spécial des 25 et 26 mars, ainsi que pour le Conseil des ministres de la Justice et de l'Intérieur qui se tiendra demain.

Tous les deux jours, nous évaluons avec la présidence irlandaise l'opportunité de maintenir ou non les mesures prises. Je ne vous livrerai aucun détail au sujet de ces directives parce que si je le faisais, celles-ci perdraient beaucoup de leur efficacité.

Après les attentats à New York, un plan d'action général de lutte contre le terrorisme a été approuvé à l'échelle européenne le 21 septembre 2001. Les mesures les plus importantes ont été l'instauration du mandat d'arrêt européen, la définition du terrorisme, l'inscription du terrorisme comme infraction spécifique dans les différents codes pénaux nationaux et, enfin, l'établissement d'une liste européenne d'organisations terroristes. Vendredi, le Conseil européen des ministres de la Justice et de l'Intérieur examinera dans quelle mesure ces dispositions ont déjà été transposées dans la pratique par les Etats membres et quel type de mesures supplémentaires peuvent être prises.

Je souligne que le terrorisme auquel nous sommes en permanence confrontés depuis le 11 septembre est l'œuvre d'un courant bien particulier de l'islam et que nous devons veiller à ne pas assimiler l'islam en tant que tel à cette violence.

La Belgique a déjà instauré le mandat d'arrêt européen et l'applique dans la pratique. La loi du 19 décembre 2003 a également inséré le terrorisme

commissies nadere uitleg en inlichtingen te geven.

Het derde belangrijke punt betreft de maatregelen op Europees vlak. Wij hebben aan het voorzitterschap van de Europese Unie gevraagd om op de komende Europese Raad, voorbereid door een bijzondere vergadering van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie, na te gaan hoe ver we staan in de aanpak van het terrorisme. Op een bijzondere Europese Raad op 21 september, kort na de aanslagen van 11 september en trouwens onder Belgisch voorzitterschap, hadden wij namelijk een globaal actieplan goedgekeurd in de strijd tegen het terrorisme. Dat globaal actieplan ligt overigens ook ter beschikking van het Parlement. Het werd goedgekeurd op 21 september.

Een van de belangrijkste maatregelen was de invoering van het Europees aanhoudingsbevel

Een tweede maatregel betreft de definitie van terrorisme en het opnemen van terrorisme als misdrijf in de verschillende strafwetboeken van de lidstaten van de Europese Unie. Dat was in verschillende lidstaten van de Europese Unie nog niet het geval, onder meer in België, waar andere kwalificaties gebruikt werden om terroristische misdrijven te vervolgen. Er was dus, met andere woorden, geen specifieke definitie of misdrijfomschrijving voor terrorisme in België. Dat was de tweede grote verwezenlijking van het actieplan.

De derde grote verwezenlijking van het actieplan bestond erin dat voor het eerst een Europese lijst werd opgesteld van terroristische organisaties. Over die lijst was er gedurende tien jaar in de Europese Unie gebakkeleid en er kon tot dan nooit overeenstemming worden bereikt.

Daarnaast bevatte dat actieplan een aantal specifieke, meer gedetailleerde acties.

Welnu, ik heb gevraagd – en het eerste voorzitterschap is daarop ingegaan – dat vrijdag eerst de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en daarna de Europese Raad zouden nagaan in welke mate het actieplan nu in de praktijk is omgezet binnen de Europese Unie en binnen de verschillende lidstaten van de Europese Unie en welke bijkomende maatregelen moeten worden genomen.

Sommigen zeggen nu dat het terrorisme Europa bereikt heeft. Ik zou dat enigszins willen tegenspreken, want we hebben ook al de aanslagen tegen een aantal Europese belangen in Istanboel gehad. Er zijn natuurlijk nog andere aanslagen die buiten Europa zijn gebeurd, in Bali en Casablanca, dit om u maar aan te tonen dat er sedert 11 september wel degelijk een aanhoudende reeks van feiten gebeurd is die onder de term terrorisme vallen, terrorisme dat kan worden toegeschreven aan een bepaalde fundamentalistische strekking binnen de islam. Ik wil dat ook even onderstrepen, want ik denk dat het een grote fout zou zijn als wij in onze analyse terrorisme gelijkstellen met de islam. Uiteindelijk gaat het om een bepaalde strekking binnen de islam, een fundamentalistische strekking binnen de islam die terrorisme organiseert en die wellicht ook volgens de jongste aanwijzingen verantwoordelijk is voor de aanslagen van 11 maart.

comme infraction dans le Code pénal. A l'ordre du jour du Conseil des ministres spécial des 30 et 31 mars 2004 figurent deux projets de loi sur la création d'équipes d'enquêteurs communes au sein de l'Union et sur la convention de l'Union sur l'assistance juridique réciproque en matière pénale. Ces projets pourront donc être rapidement déposés au Parlement.

In ons eigen land, mijnheer de voorzitter, hebben wij uitvoering gegeven aan een aantal punten van dat actieplan. Ik som ze even op.

Ten eerste, we hebben het Europees aanhoudingsbevel ingevoerd. We zijn namelijk een van de acht landen binnen de Europese Unie die vandaag het Europees aanhoudingsbevel in zijn interne wetgeving kent en gebruikt. Ik geef een voorbeeld. Sinds de invoering van het Europees aanhoudingsbevel is het met Spanje al vier keer aangewend, zonder dat daarvoor de uitvoerende machten of de politiek intervenieert, op basis van de Belgische wetgeving die het Europees aanhoudingsbevel heeft ingevoerd.

Het tweede dat in ons land is gebeurd, is dat wij met de wet van 19 december 2003 het Europees kaderbesluit inzake terrorisme in de Belgische wetgeving hebben ingevoerd en omgezet, waardoor in ons stafwetboek het terrorisme als misdrijf werd ingeschreven. Daarvoor werden in de veiligheidsplannen uiteraard specifieke richtlijnen aan de GDA's van de federale politie en de researchcellen van de lokale politie overgezonden.

Mijnheer de voorzitter, op de bijzondere Ministerraad van 30 en 31 maart zullen we nog twee andere wetsontwerpen op de agenda plaatsen, namelijk het ontwerp voor het creëren van gezamenlijke onderzoeksteams – het kaderbesluit van de Europese Unie tot creatie van gezamenlijke onderzoeksteams in de Unie – en, ten tweede, het ontwerp inzake de conventie van de Unie over wederzijdse rechtshulp bij strafzaken. Deze twee wetsontwerpen, die trouwens verder gaan dan de aanpak van terroristische misdrijven, staan op de agenda van de extra Ministerraad van 30 en 31 maart en zullen dus vrij snel bij het Parlement kunnen worden ingediend.

La première chose que nous allons faire au niveau européen est d'analyser dans quelle mesure l'Europe et les différents Etats membres de l'Union européenne ont exécuté, ont mis en œuvre les différents points du plan d'action décidé le 21 septembre 2001. Le point le plus important de ce plan était, je le répète encore une fois, le mandat d'arrêt européen déjà introduit dans notre droit.

Premièrement, la Belgique est un des huit pays de l'Union européenne à avoir transposé le mandat européen dans son droit interne. D'ailleurs, avec l'Espagne, on a déjà utilisé ce mandat quatre fois depuis son introduction au début de l'année. Les autorités et le gouvernement n'interviennent plus dans ce mandat. En effet, conformément à la loi, la procédure se déroule directement entre les services de justice des différents pays.

Deuxièmement, on a introduit dans notre législation la décision-cadre de l'Union européenne sur le terrorisme qui donne une définition et introduit dans notre droit pénal les actes terroristes comme des faits criminels en soi. Il ne faut donc plus recourir à d'autres formes de définition de criminalité pour saisir les services de police, les parquets et les juges d'instruction.

Troisièmement, d'autres projets sont en préparation dont, notamment, deux projets de loi qui seront approuvés au Conseil des ministres exceptionnel que nous tiendrons les 30 et 31 mars. Ces projets sont également une exécution de ce plan d'action.

Op het Europese niveau moet nu worden onderzocht in welke mate de lidstaten de verschillende punten van het plan dat op 21 september 2001 werd uitgevaardigd, ten uitvoer hebben gebracht. Het gaat met name om het Europees aanhoudingsbevel, om de kaderbeslissing over het terrorisme en om een aantal andere projecten die in België tijdens de buitengewone Ministeraad van 30 en 31 maart zullen worden goedgekeurd.

Voor ons komt het er vooral op aan een structuur op poten te zetten waarbinnen de inlichtingendiensten samen de bedreigingen van binnen en buiten de Europese Unie kunnen analyseren. De jongste jaren werd getracht om binnen het kader van Europol een task force op te richten die de binnenlandse dreiging moest analyseren. Het resultaat viel

Néanmoins, du côté du gouvernement belge, nous estimons qu'il faut aller plus loin que vérifier simplement si le plan d'action de 2001 a été exécuté pleinement à l'intérieur de l'Union européenne. Il y a encore certainement beaucoup d'autres choses à réaliser en dehors de la liste des organisations terroristes, établie au niveau européen, de la définition de l'acte terroriste comme fait criminel dans la loi pénale et du mandat d'arrêt européen.

D'après nous, l'action la plus importante pour l'instant est d'essayer de créer une structure au sein de l'Union européenne, dans laquelle les différents services de renseignements, de sécurité et de police peuvent travailler ensemble pour analyser conjointement les menaces existant à l'intérieur et à l'extérieur de l'Union européenne. Ces deux dernières années, nous avons essayé de le faire en créant une "task force" à l'intérieur d'Europol. Mais le résultat de cette "task force" et de cette coopération ne sont pas convaincants. La raison en est très simple: en essayant de faire travailler des services de renseignements à l'intérieur d'une structure qui est un service policier, on rencontrera toujours des difficultés. C'est bien connu.

Ik meen te mogen zeggen dat wij erin geslaagd zijn om via de AGG dit euvel te overwinnen. De realiteit is vrij duidelijk: naar ons oordeel moet er binnen de EU, naast Europol en niet in de structuur van Europol, een Europees inlichtingencentrum worden gecreëerd waar de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, inclusief Europol, gezamenlijk analyses kunnen maken van de dreigingen binnen en buiten de Unie. Dit hoeft geen Europese CIA te worden zoals sommige landen, onder meer Oostenrijk, voorstellen. Niet dat we niet in staat zijn dit op korte termijn te doen, mijnheer de voorzitter, maar ik denk dat we geen nood hebben aan een nieuwe Europese inlichtingendienst die afdelingen zou hebben in de verschillende takken van de Europese Unie. Er zijn voldoende inlichtingendiensten in Europa. Elk land heeft zijn eigen inlichtingendienst. Waar het op aankomt, is dat de inlichtingendiensten in een minimale structuur zouden samenwerken en gezamenlijke analyses maken van de bestaande dreigingen. Dat is het voorstel dat ik heb gedaan aan het Ierse Voorzitterschap.

Sommige landen van de Unie zeggen dat dit niet nodig is. Het enige wat volgens hen nodig is, is dat de inlichtingendiensten mekaar op regelmatige tijdstippen zien. Daarbij bestaat er echter steeds een zeker wantrouwen van grote inlichtingendiensten ten opzichte van kleine inlichtingendiensten, hoewel ook dit moet worden genuanceerd, want België is een van de weinige landen van de Europese Unie waar kort na 11 september, op basis van de inlichtingendiensten, een netwerk gelieerd aan Al-Qaeda werd opgepakt. Ik heb het meer bepaald over het Trabelsi-netwerk. De veroordelingen door de rechter werden in die zaak reeds uitgesproken. Het is een feit dat sommige lidstaten menen dat er geen mechanisme moet komen. Volgens hen moet er alleen een mechanisme van uitwisseling van gegevens komen tussen de bestaande inlichtingendiensten. Andere landen gaan dan weer heel ver en willen een soort Europese CIA oprichten. Op termijn kan dit misschien een interessante doelstelling zijn, maar dit is op korte termijn helemaal geen haalbare kaart.

Daarom hebben wij, overigens gesteund door een aantal andere lidstaten – daarover werd in een aantal lidstaten overigens ook al gedebatteerd –, het voorstel ingediend voor een Europees

echter tegen. Als inlichtingendiensten binnen een politiestructuur moeten werken leidt dit onvermijdelijk tot moeilijkheden.

Chaque pays européen dispose d'un service de renseignement mais il conviendrait de mettre sur pied une structure minimale au sein de laquelle ces services de renseignement pourraient collaborer afin d'analyser les menaces qui apparaissent. C'est la raison pour laquelle j'ai plaidé auprès de la présidence irlandaise en faveur de la création d'un centre de renseignement européen distinct d'Europol au sein duquel tous les services de renseignement, y compris Europol, pourraient collaborer. Certains Etats membres de l'Union estiment qu'un mécanisme d'échange de données entre les services de renseignement existants suffit alors que d'autres souhaitent concevoir une CIA européenne. Mais cette dernière option n'est pas réalisable à court terme. Voilà pourquoi nous avons formulé notre proposition qui a déjà été approuvée par le Parlement néerlandais. J'espère qu'elle bénéficiera également du soutien du Parlement belge afin qu'elle puisse être jointe aux conclusions des deux prochains Conseils européens.

D'autres propositions seront abordées lors du Conseil européen des chefs d'Etat et de

inlichtingencentrum waarbij, in een minimale structuur binnen de Europese Unie, die trouwens aangestuurd zou kunnen worden door de Raad, aangezien het gaat om inlichtingendiensten, met voldoende garanties qua confidentialiteit, de inlichtingendiensten en veiligheidsdiensten inclusief Europol zou doen samenwerken om gezamenlijke dreigingsanalyses te maken van de dreigingen die binnen en buiten de Europese Unie bestaan. Ik hoop dat dat voorstel, waarover twee dagen geleden trouwens al gedebatteerd werd in het Nederlandse parlement en dat er steun heeft gekregen, ook de steun van ons Parlement zou kunnen krijgen, zodat wij dat morgen zouden kunnen laten opnemen in de conclusies die de Europese Raad van ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie voorbereidt voor de Europese Raad van staatsleiders en regeringsleiders van volgende week.

Daarbij zullen er uiteraard nog andere voorstellen op tafel komen. Eén daarvan is dat een EU-coördinator in de bestrijding van het terrorisme binnen de Raad zou worden aangesteld. Ik ben daar niet op tegen. Maar mij lijkt het Europees inlichtingencentrum zelf nog belangrijker. In het inlichtingencentrum kunnen de inlichtingendiensten zelf namelijk een gezamenlijke dreiging van de analyses maken.

In de voorstellen die morgen besproken worden, zal ook een nieuwe solidariteitsclausule worden besproken die zowel preventie als bijstandsverlening tussen de lidstaten van de Unie zal organiseren in geval van terroristische aanslagen.

Daarbij zal ook een voorstel worden besproken om grensoverschrijdende achtervolgingen mogelijk te maken en dus met andere woorden een veel grotere operationaliteit tot stand te brengen. Ziedaar een aantal voorstellen die, naast het Europees inlichtingencentrum, op tafel liggen bij de vergaderingen van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie en mutatis mutandis ook bij de vergaderingen van de staats- en regeringsleiders op 25 en 26 maart aanstaande.

Mijnheer de voorzitter, ik heb hier het concrete voorstel dat wij hebben ingediend, in het Engels, geen officiële taal. Het is in mijn nota, ik zal er u uit voorlezen. Het voorstel dat wij doen bij de Unie is dat de volgende conclusie zou worden aangenomen: "Underlining the importance of more efficient intelligence cooperation and improved threat assessment, the European Council calls upon member states to establish an EU-intelligence centre bringing together the relevant police, security and intelligence services that are competent for intelligence gathering and analysis in member states. This centre, which should not engage in intelligence gathering, should ensure the permanent exchange and common analysis of intelligence". Het gaat dus niet om het verzamelen maar wel degelijk om het samen analyseren en het samen tot conclusies brengen van de bestaande dreiging. "In order to guaranty confidentiality and efficiency of the centre's proceedings, it will be composed of high intelligence officials seconded by member states and will report directly to member states". Dat is dus met andere woorden om die zekere weerstand weg te nemen die bij een aantal – meestal grote – lidstaten van de Europese Unie bestaat.

Nogmaals, voor mij is het een eerste opstap naar wat later een volwaardig Europees inlichtingenbureau of Europese

gouvernement des 25 et 26 mars: la désignation d'un coordinateur européen pour la lutte contre le terrorisme - idée à laquelle je ne suis pas opposé bien que la création d'un centre revêt davantage d'importance -, une nouvelle clause de solidarité en vue d'une prévention réciproque et d'une assistance en cas d'attentat terroriste et la possibilité de poursuites transfrontalières. Je vous donne lecture de notre proposition concrète qui est rédigée, il est vrai, en anglais. *(Cite en anglais)*

Il y a donc lieu de créer un centre de renseignement européen. En l'occurrence, il s'agit non pas de collecter des données, mais de procéder ensemble à une analyse des menaces. Le centre doit se composer de hauts fonctionnaires des services nationaux de renseignement. Ils feront rapport aux Etats membres pour dissiper les réticences exprimées par certains grands pays de l'Union européenne. A mes yeux, cette initiative constitue la première étape vers l'établissement d'un office européen de renseignements.

inlichtingendienst zou kunnen worden. We moeten echter hiermee beginnen, omdat de gezamenlijke dreiging van analyses de meest prioritaire aangelegenheid is op korte termijn.

De **voorzitter**: Ik zal de regels herhalen die we daarstraks hebben afgesproken. Eerst komen degenen aan het woord die een vraag of een interpellatieverzoek hadden ingediend. Daarna zal ik een lijst van andere sprekers vastleggen.

Voor er werd beslist een debat te houden, had ik vragen ontvangen van de heer Bourgeois aan de heer Dewael, van de heer Tony Van Parys aan mevrouw Onkelinx – de heer De Crem zal in het debat de heer Van Parys vervangen – en van mevrouw Nagy. Uiteraard is de eerste minister ook bevoegd.

Daarna zal ik het woord geven aan de heren Annemans, Eerdekens, De Crem, Bacquelaire, Van der Maelen, Coveliers en De Decker.

Si vous le permettez, je vais faire un premier tour d'horizon car nous disposons d'une heure et quart de débat et il y aura probablement aussi des répliques.

Ik heb reeds 12 à 13 sprekers. Mag ik erop aandringen dat de sprekers hun vragen evenals hun reacties op de uiteenzetting van de eerste minister bondig formuleren?

Le respect des uns et des autres consiste également à se montrer aussi concis que possible. Je ne vais pas utiliser de chronomètre mais je tiendrai compte de la durée des interventions, en espérant qu'elles soient brèves et, j'en suis persuadé, pertinentes.

01.02 Geert Bourgeois (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw en heren voorzitters, mijnheer de eerste minister, collega's, wellicht is het nu voor iedereen duidelijk – ook al heeft de eerste minister het enigszins genuanceerd – dat Al-Qaeda aanwezig is in Europa, dat het islamitisch terrorisme toegeslagen heeft in Europa.

De **voorzitter**: Mijnheer Bourgeois, mag ik u even onderbreken. Er is een probleempje met de microfoons. Mag ik u vragen, collega's, wanneer u niet spreekt uw micro uit te zetten. Anders is er een interferentie met de vertaling. Tevens vraag ik u uw gsm's uit te zetten; u kent mijn wrevel terzake.

01.03 Geert Bourgeois (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zei dus dat Al-Qaeda nu in Europa aanwezig is. Gisteren in Madrid, morgen misschien in Londen, Warschau, Frankfurt, of wie weet Brussel. Mijnheer de eerste minister, wij kunnen inderdaad niet voorzichtig genoeg zijn en niet alert genoeg reageren. De vraag is hoe te reageren, hoe een afdoende reactie op gang te brengen? Ik heb het gevoel dat u voor deze commissie – dat ligt in de lijn van uw eerdere publieke verklaringen – nogal focust op de Europese dimensie en terecht. Terzake moet er inderdaad een coördinatie zijn tussen de inlichtingendiensten, maar ook op het operationele vlak. Al hoorde ik u uw eerste voorstel een beetje afzwakken, toch meen ik dat u ook wel beseft dat het voorstel om te komen tot een doeltreffende Europese inlichtingendienst op dit ogenblik te hoog gegrepen is. Het zal al heel goed zijn als er inderdaad een samenwerking kan zijn tussen de diverse inlichtingendiensten. U merkt dat de grote Europese staten op dat vlak geen afstand van soevereiniteit willen doen.

Ik wil het debat voor een deel richten op Europa, maar ook vooral op het binnenlandse aspect. Ik kan best begrijpen dat u geen waslijst kan brengen van concrete veiligheidsmaatregelen inzake bepaalde doelwitten. Dat kan buiten het blikveld van dit debat blijven. Ik had evenwel verwacht dat u iets concreter zou zijn inzake de binnenlandse maatregelen en vooral inzake het vrijmaken van meer middelen. Ik

01.03 Geert Bourgeois (N-VA): La présence d'Al Qaida en Europe ne fait de doute pour personne. La question est de savoir comment nous pouvons organiser une réaction efficace. Le premier ministre se concentre sur la dimension européenne. Il doit en effet exister une collaboration entre les différents services de renseignements, sur le plan opérationnel également. Le premier ministre modère quelque peu sa proposition initiale de mise en place d'un service européen de renseignements dynamique, parce qu'elle ne paraît pas réalisable à l'heure actuelle. Certains pays européens refusent en effet de céder une partie de leur souveraineté nationale.

Je souhaiterais également mettre

kom daar straks op terug, meer bepaald wat de Veiligheid van de Staat betreft.

Ik wil in het debat vijf concrete voorstellen en vragen inbrengen, mijnheer de eerste minister, collega's.

Een eerste vraag, die ik ook aan minister Dewael had willen stellen, betreft de mogelijke bijkomende beveiliging van het openbaar vervoer, van de stations. Ik denk dat dit een afschuwelijk nieuw gegeven is. In Madrid is toegeslagen in een knooppunt van stations. Er zijn treinreizigers en metroreizigers getroffen door blinde terreur. Bovendien is die terreur afschuwelijk precies wat haar timing en haar doelwitten betreft. Ik lees – daar wordt geen geheim van gemaakt in Groot-Brittannië – dat men in Londen patrouilles van antiterreurpolitie in burgerkledij wil organiseren in de stations. In andere landen roept men de burgers op tot waakzaamheid. Volgens mij zou een sensibilisatiecampagne op dat punt, zonder in een angstpsychose te vervallen, gepast zijn. Wij moeten niet naar een “nation of spies” gaan, zoals men in Amerika vreesde op een bepaald moment, maar ik denk dat alertheid, waakzaamheid en de burgerzin van de bevolking mee moeten spelen tegen dat soort terreur. Daarin moet de overheid een rol spelen.

Ten tweede, mijnheer de eerste minister, de heer Van Parys en ikzelf hebben deze week nog de minister van Justitie ondervraagd over de Veiligheid van de Staat. U moet nu het signaal geven dat de Veiligheid van de Staat performanter en efficiënter moet worden en dat ze meer middelen moet krijgen. De telefoontapwet komt te laat. U moet toegeven dat de wet vroeger kon worden ingevoerd. Er moeten meer mensen worden ingezet. Het aantal Arabischsprekende mensen bij de Veiligheid van de Staat is belachelijk laag. Er kan in ons land niet efficiënt worden opgetreden. Dus moeten de huidige meerderheid en de huidige regering nu het signaal geven dat er werk van zal worden gemaakt en dat de Veiligheid van de Staat zich niet langer zal ophouden met belachelijke prioriteiten, zoals rapporten over een zangeres. Ze moet zich richten op haar kerntaken, in deze de terrorismebestrijding. Er moeten meer middelen tegenoverstaan. Ik betreur dat uw minister van Justitie niet heeft willen antwoorden op onze vragen en geen vergelijking heeft willen maken van de slagkracht van onze Veiligheid van de Staat met de slagkracht van gelijkaardige, buitenlandse diensten.

Ten derde, mijnheer de voorzitter, de wet op het fouilleren en de wet op het politieambt laten niet toe dat er zoekacties gebeuren in auto's. De politie kan niet in autokoffers kijken, tenzij er concrete aanwijzingen van gebruik van het voertuig voor misdrijven zijn. Dat leidt tot oeverloze processen. Men kan ongestoord wapens vervoeren, zonder dat de politie dat mag detecteren. Dat leidt tot nietigheden wegens onrechtmatig verkregen bewijsvoering, waarover tot voor het Hof van Cassatie wordt geprocedeerd. Ik vraag met aandrang dat wij, als wij de strijd tegen het terrorisme ernstig willen nemen, artikel 29 van de wet op het politieambt zouden aanpassen, zodat er minstens onderzoek van autokoffers kan zijn bij controles, ook preventief. Kijk maar naar wat men in Nederland doet. Daar worden zelfs preventieve fouilleringen gedaan in Amsterdam, Utrecht, enzovoort. Dat gebeurt ook met veel succes.

Ten vierde, mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, de

l'accent sur l'aspect domestique. Je comprends que le premier ministre ne puisse énumérer une liste interminable de mesures concrètes de sécurité. Je m'attendais néanmoins à ce qu'il soit plus concret au sujet des mesures nationales. J'ai un certain nombre de propositions et de questions à formuler.

Songe-t-on à renforcer la sécurité dans les transports publics et les gares? A Londres, des patrouilles antiterroristes sillonnent les gares en civil. Dans d'autres pays, les citoyens sont invités à faire preuve de vigilance. Une campagne de sensibilisation des pouvoirs publics serait indiquée à cet égard.

En outre, le premier ministre devrait donner l'injonction nécessaire pour que la Sûreté de l'Etat devienne plus opérante et efficace, et reçoive à cette fin des moyens accrus. La loi sur les écoutes téléphoniques arrive trop tard et le nombre d'arabophones à la Sûreté est dérisoire. La Sûreté devrait enfin définir les vraies priorités.

La loi sur la fonction de police interdit les fouilles préventives dans les coffres de voiture. Dans le cadre de la lutte antiterroriste, il importerait de modifier l'article 29 de cette loi de manière à autoriser ces fouilles préventives, comme aux Pays-Bas.

En outre, la vente de cartes de téléphone portable devrait faire l'objet d'un enregistrement. A Madrid, c'est ce qui a permis d'identifier les auteurs présumés des attentats. Or chez nous, c'est la règle de l'anonymat complet qui prévaut en la matière. Une réglementation européenne s'impose donc.

Le projet Franchimont connaît un système de nullités absolues. Ce n'est pas une bonne chose car, dans le cadre de la lutte antiterroriste, le juge doit pouvoir

verkoop van de gsm-kaarten moet worden geregistreerd. Ik zou u willen vragen dat punt op de Europese tafel te gooien. U weet dat de politiediensten in Madrid daarmee succes hebben gehad. Zij hebben de vermoedelijke daders kunnen aanhouden, precies omdat zij via de gsm-kaarten de vermoedelijke daders hebben kunnen detecteren. Bij ons is rond deze kaarten volstrekte anonimiteit. In Zwitserland is dat ook het geval. Het Zwitserse Parlement heeft nu al beslist dat er een einde aan moet komen. Ik vraag u om er ook werk van te maken. We kunnen niet met die anonimiteit doorgaan, als men ziet met welke precisie terroristen aan de hand van niet-geregistreerde GSM's zulke bloedige terreuraanslagen kunnen plegen. Ik vraag dat er op Europees vlak een uniforme regeling voor zou komen.

Tot slot heb ik ook een vraag tot de collega's van de Senaat, waar nu het ontwerp-Franchimont wordt besproken. In dat ontwerp zit een systeem van absolute nietigheden. Ik vind dat een slechte zaak. Ik vind dat de rechter, zoals in Nederland, een afweging moet kunnen maken, zodat bijvoorbeeld zoekacties naar wapens niet botsen op nietigheden, wanneer de vondst zegge onrechtmatig is verkregen. De rechter moet een belangenafweging kunnen maken tussen de strijd tegen de misdaad en de rechten van de verdediging. Daar moeten wij naartoe.

In vogelvlucht en heel kort heb ik aldus hopelijk vijf, heel concrete voorstellen gedaan.

01.04 Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, nous avons tous encore en tête les images du 11 septembre 2001, celles d'Istanbul, du Maroc et de Madrid maintenant.

Il est effectivement très difficile de lutter contre le terrorisme dans la mesure où la menace est diffuse et où les terroristes peuvent frapper partout et à tout moment. Nos sociétés démocratiques, qui doivent à la fois se prémunir de ce fléau et aussi préserver les libertés et droits fondamentaux des citoyens, se trouvent donc face à un enjeu extrêmement complexe.

L'action contre le terrorisme ne peut s'envisager qu'au niveau mondial et multilatéral. Elle implique une coopération policière, judiciaire ainsi que dans le domaine des renseignements. Cependant, il me semble que cette action contre le terrorisme exclut aussi les frappes militaires telles que celles que nous avons connues en Irak. En effet, elles s'avèrent constituer un élément contre-productif dans la lutte contre le terrorisme. Suivant certains observateurs, on peut même penser que ces actions militaires lourdes entraînent probablement une recrudescence du terrorisme.

Comme vous l'avez signalé, monsieur le premier ministre, il est donc urgent que l'Union européenne renforce sa politique extérieure en matière de sauvegarde des libertés et des droits, d'actions coordonnées dans le domaine policier et judiciaire, ce avec une vision de politique étrangère différente de celle qui a conduit à des interventions militaires lourdes.

Monsieur le premier ministre, vous avez parlé du suivi des décisions du Conseil des ministres qui avait eu lieu après l'attentat du 11 septembre. Nous avons reçu des informations concernant le

évaluer les différents intérêts en jeu. Pour être précis, il s'agit de: la sécurité de l'ensemble de la collectivité et des droits individuels.

01.04 Marie Nagy (ECOLO): Terrorisme is moeilijk te bestrijden. Het is een diffuse dreiging, die voortdurend en overal aanwezig is. De democratische samenlevingen moeten zich tegen deze plaag beschermen en tegelijk de vrijheden vrijwaren. Terrorismebestrijding moet wereldwijd en multilateraal gebeuren. Politie, gerecht en inlichtingendiensten moeten daarbij de handen in elkaar slaan. Militaire operaties zoals in Irak zijn daarentegen uit den boze, want contraproductief. De Europese Unie moet haar buitenlandse beleid dringend aanscherpen zonder daarom de rechten en vrijheden te beperken; een gecoördineerde actie van politie en justitie is nodig.

Ik wil graag meer duidelijkheid over de financiering van terroristische netwerken, wat een belangrijk aspect is in de strijd tegen het terrorisme. In de "Financial Times" van 27 januari jongstleden verklaarde de voorzitter van het fiscaal comité van de OESO dat vier landen, meer bepaald Zwitserland,

renforcement de la coopération policière et judiciaire. Ces décisions comportaient également deux autres éléments sur lesquels je souhaiterais vous interroger de manière plus précise. Je pense notamment à la problématique du financement des réseaux terroristes. Dans ce domaine, il est reconnu que si on ne parvient pas à lutter contre les sources de financement qui, dans le cas des organisations du type Al-Qaida sont considérables, un élément fera défaut au niveau de la nécessaire coopération policière et judiciaire

Dans un article du "Financial Times" du 27 janvier 2004 – il n'y a donc pas très longtemps –, le président du comité fiscal de l'OCDE, M. Gabriel Makhoul, déclarait que "la lutte contre le terrorisme ne peut avoir de résultats probants que si l'on donne accès aux informations financières". Dans son article, il citait le groupe des quatre pays qui bloquaient, au sein de l'OCDE, la finalisation d'un accord sur l'amélioration de l'accès aux renseignements bancaires. Ces pays sont la Suisse, le Luxembourg, l'Autriche et la Belgique! Or, parmi les 26 pays de l'OCDE, tous les autres Etats membres de l'Union, les Etats-Unis et le Canada, étaient d'accord avec le texte final proposé pour tenter de relever le secret bancaire à usage fiscal dans le cadre de la lutte contre le financement des réseaux terroristes.

Monsieur le premier ministre, je vois que vous reprenez dans votre lettre au président de l'Union en exercice la question de la lutte contre le financement du terrorisme en point 2.

J'ai cinq questions à vous poser.

1. Pourriez-vous me donner le relevé des mesures concrètes que vous avez prises pour exécuter un plan d'action européen? Cette question est générale, je pense que vous avez déjà signalé ces mesures dans votre intervention.

2. Partagez-vous l'idée que la lutte contre le terrorisme nécessite de mettre fin à son financement et donc de mettre en place une stratégie globale contre les paradis fiscaux et la fraude fiscale, notamment par un système international d'accès aux informations financières?

3. Est-il vrai que la Belgique bloque au sein de l'OCDE, avec trois autres pays, l'adoption d'un accord sur l'amélioration de l'accès aux renseignements bancaires à des fins fiscales? Dans l'affirmative, pouvez-vous m'en donner les raisons?

4. Quelles nouvelles mesures envisagez-vous à la suite des attentats de Madrid?

5. Au cours du prochain Conseil des ministres européen, vous adresserez des demandes en matière de coopération policière et judiciaire. Pouvez-vous me dire si, à cette occasion, vous comptez signaler la nécessité de mener une politique extérieure commune permettant d'avoir une attitude différente vis-à-vis des attaques militaires? Les changements politiques intervenus en Espagne ces derniers jours permettent sans doute d'envisager une modification de la ligne européenne.

Luxembourg, Oostenrijk en België, een stokje hebben gestoken voor de goedkeuring van de overeenkomst betreffende de toegang tot het bankgeheim in het kader van de strijd tegen het terrorisme.

Welke maatregelen kunnen er op Europees niveau worden genomen? Deelt u de mening dat het voor de strijd tegen het terrorisme nodig is om een einde te maken aan de financiering ervan en dat er via een internationaal systeem voor toegang tot financiële informatie dus een algemene strategie moet worden uitgedokterd tegen de belastingparadijzen? Is het waar dat België bij de OESO een overeenkomst over de toegang tot bankgegevens voor fiscale doeleinden heeft geblokkeerd en waarom? Welke nieuwe maatregelen zal u nemen na de aanslagen in Madrid? Bent u van plan op de volgende Europese Raad van ministers een andere houding aan te nemen ten aanzien van militaire aanvallen? Door de politieke verschuivingen in Spanje kan Europa zich anders gaan opstellen.

01.05 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de eerste minister omdat hij ingegaan is op ons voorstel. Er was een debat voorgesteld in de plenaire vergadering, maar wij kunnen dit nu

01.05 Pieter De Crem (CD&V): Au lendemain des attentats du 11 septembre, M. Mark Eyskens avait

in de verenigde commissies houden.

Ik zal kort zijn wat de analyse betreft. Ooit zei Mark Eyskens, naar aanleiding van de aanslagen op 11 september 2001 in New York, dat de derde wereldoorlog was begonnen. Onder andere van een aantal mensen die hier nu nog aanwezig zijn, heeft hij daarvoor heel wat tegenwind gekregen. Ik denk echter dat wij ervan overtuigd kunnen zijn dat, na de aanslagen die zich hebben voltrokken, de wereld toch een beetje in staat van oorlog is tegen een nieuwe vijand.

Het is onze opvatting dat Al-Qaeda een strijd voert tegen de westerse beschaving. De aanslag in Madrid is opnieuw een frontale aanvaring geweest tussen twee beschavingen: de onze en een andere beschaving. Wij spreken nu van strategisch terrorisme, om de term oorlog niet te veel in de mond te moeten nemen. Vele Europese landen hebben jarenlang daarmee ervaring gehad. De meeste organisaties die nog in ons collectief geheugen zitten waren echter nationaal gestructureerd. Ik denk aan de ETA, de Rode Brigades, de Baader-Meinhof-groep en de IRA. De tegenmaatregelen die de Europese landen toen hadden uitgewerkt, hadden dan ook meer betrekking op de nationale en interne veiligheid.

Ik wil namens onze fractie één belangrijke afweging maken: Europa is nog niet klaar voor de strijd tegen het strategisch terrorisme. Dat is de pijnlijke vaststelling die wij vandaag moeten maken. Op 21 september 2001, tien dagen na 11 september, heeft de Europese Raad het fameuze actieplan ter bestrijding van het terrorisme uitgewerkt. Wij kennen dat document allemaal heel goed. Het Ierse Voorzitterschap stelt nu in een plechtige verklaring dat de onderlinge solidariteit bij terroristische dreigingen of aanvallen beschreven moet worden. Er moet beschreven worden wat ze is en wanneer ze tot stand komt. Dat moet gebeuren volgens de lijnen van het artikel 42 van het ontwerp van Europese Grondwet.

De hoge vertegenwoordiger, de veiligheidsvertegenwoordiger van de Europese Unie, Javier Solana, heeft in een beleidsnota over terrorismebestrijding twee problemen blootgelegd: ten eerste – en daarover moeten wij het vandaag ook hebben, mijnheer de eerste minister –, de gebrekkige uitvoering door de lidstaten van akkoorden of beslissingen, onder andere het fameuze actieplan waarover ik het daarnet had en, ten tweede, de gebrekkige coördinatie op verschillende niveaus. Solana stelt dan ook de benoeming van een algemene veiligheidscoördinator voor.

In de Europese Conventie werd geopteerd voor de communautaire methode met betrekking tot justitie en binnenlandse veiligheid. Het unanimitetsprobleem is ook daar aan de orde. Er zou absoluut een belangrijke rol weggelegd moeten zijn bij de Commissie, de Raad en het Europees Parlement. Toch stellen wij vast dat Europa de weg opgaat van het lijdend leren. Het is niet het al doende leren, maar het al lijdend leren of learning by suffering. Niemand schijnt op deze vorm van terrorisme ook maar enige vat te krijgen.

Europa – we moeten dat toegeven – is vandaag nog onvoldoende voorbereid op het wegvallen van de grenzen tussen interne en externe veiligheid en de politieke en militaire bescherming tegen het strategisch terrorisme.

déclaré que la troisième guerre mondiale venait de commencer. A l'époque, cette déclaration avait suscité des réactions sarcastiques mais, après les attentats du 11 mars, il convient tout de même d'admettre que nous assistons à un choc des civilisations. Le monde entier est en état de guerre avec un nouvel ennemi: le terrorisme stratégique.

Il est vrai que de nombreux pays européens ont l'expérience du terrorisme mais il s'agissait essentiellement jusqu'à ce jour d'un terrorisme ne dépassant pas le cadre national et les contre-mesures se situaient dès lors au niveau de la sécurité intérieure. L'Europe n'est pas encore prête pour la lutte contre le terrorisme stratégique. Dix jours après le 11 septembre, les Etats membres de l'UE se sont mis d'accord sur un plan d'action contre le terrorisme. Conformément à l'article 42 du projet de Constitution européenne, la présidence irlandaise propose à présent de consigner par écrit cette solidarité mutuelle. M. Javier Solana estime que l'Union européenne est confrontée à deux problèmes dans le cadre de la lutte contre le terrorisme, à savoir d'une part l'exécution déficiente par les Etats membres du plan d'action et, d'autre part, une coordination insuffisante des actions. Pour ces raisons, M. Solana propose la nomination d'un coordinateur général de la sécurité. Par ailleurs, le problème posé par la règle de l'unanimité entrave la conduite d'une politique de sécurité commune.

Malheureusement, l'Europe est confrontée à processus d'apprentissage par la souffrance. Nous ne sommes pas suffisamment préparés à la suppression des frontières entre sécurité intérieure et sécurité extérieure et nous n'avons dès lors qu'une faible emprise sur le terrorisme stratégique. A l'heure actuelle, le mandat d'arrêt européen n'est pas

Mijnheer de eerste minister, ik wil enkele vaststellingen doen die voor een deel dezelfde zijn als de uwe, maar die soms ook wel vanuit een ander standpunt worden bekeken.

Ten eerste, het Europese aanhoudingsbevel is nog niet in alle lidstaten operationeel. Er bestaat bovendien nog veel onduidelijkheid over de stand van zaken in de nieuwe lidstaten die toetreden op 1 mei.

Ten tweede, er is geen eensgezindheid over een Europese inlichtingendienst, wat men daarover ook mag zeggen. Het Oostenrijkse voorstel krijgt onvoldoende steun van Frankrijk en Duitsland. Voor hen volstaat een opgedreven coördinatie tussen de verschillende nationale inlichtingendiensten. Dit is onvoldoende.

Ten derde, Europol is nog niet klaar om de strijd tegen het terrorisme te coördineren. Daarvan moeten wij ons vandaag in deze commissie rekenschap geven. Ondanks het bestaan van het Counter-Terrorism Program, het Network Program en dergelijke meer loopt de samenwerking met de nationale politiediensten nog niet behoorlijk. Dat geldt eveneens voor de nationale inlichtingendiensten. We moeten de vinger op die wonde durven leggen.

Ondanks het feit – ik kan u daarin bijtreden, mijnheer de eerste minister – dat wij met Europol, met onze veiligheidsdienst of met onze opties geen kloon moeten worden van het CIA of het FBI wil ik toch opmerken dat de bijdragen van de lidstaten voor de werking van Europol in 2003 55 miljoen euro bedroegen. Ik wil dit vergelijken met het budget voor 2004 van het FBI. Dat bedraagt 4,6 miljard dollar. Dat is ongeveer 3,75 miljard euro. Dat is een spanningsveld van meer dan een op tien. Er zullen absoluut meer middelen moeten worden geïnvesteerd.

Ik heb nog enkele korte vaststellingen in verband met België. Ten eerste, wij hebben drie verdragen inzake de bestrijding van het terrorisme nog niet geratificeerd. Het is goed dat we de hand in eigen boezem steken. Het gaat over het verdrag inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 29 mei 2000, de Convention on the Marking of Plastic Explosives for the Purpose of Detection van 1 maart 1991 in Montreal en de International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings van 15 december 1997. Deze laatste is een VN-conventie.

Ten tweede, er woedt een enorme strijd tussen de Belgische inlichtingendiensten. De staatsveiligheid en de militaire inlichtingendienst weigeren stelselmatig om over om het even welk dossier elkaar de nodige informatie te bezorgen. Ik zal een neutrale bron citeren, met name minister van Staat en gewezen minister van Buitenlandse Zaken, de heer Willy Claes, die op TV-Limburg het volgende zei: "Onze inlichtingendiensten functioneren benedenmaats en amateuristisch. Bovendien beschikken zij over onvoldoende middelen. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid. De regering maakt haar engagement niet klaar."

Ten derde, wij hebben een aantal eigen voorstellen. De Europese Unie moet volgens ons op het gebied van terrorismebestrijding uit de sfeer komen van het – weliswaar gemeende – rouwbeklag en uit de sfeerschepping van de nieuwe en hernieuwde intentieverklaringen na

operationeel dans tous les Etats membres. La création d'un service de renseignement européen ne fait pas l'unanimité: la France et l'Allemagne ne soutiendront pas la proposition radicale de l'Autriche. En outre, Europol n'est pas encore prêt à coordonner la lutte contre le terrorisme et la coopération avec les forces de police et les services de renseignement nationaux est loin d'être optimale. Le budget affecté à Europol ne s'élève qu'à 55 millions d'euros. A titre de comparaison: le FBI dispose de 4,6 milliards de dollars. Il y a clairement lieu de dégager davantage de moyens.

La Belgique n'a pas encore ratifié trois conventions concernant la lutte contre le terrorisme: le Traité sur l'entraide judiciaire en matière pénale, la convention relative aux bombes au plastic et la convention des Nations unies sur les attentats terroristes à l'explosif. En outre, une guerre entre les services de renseignements sévit dans notre pays. La Sûreté de l'Etat et les services de renseignements militaires refusent l'échange mutuel d'informations. Selon M. Willy Claes, nos services de renseignements opèrent avec amateurisme et ne disposent pas de moyens suffisants.

Je terminerai par quelques propositions concrètes. L'Europe doit sortir de ce climat de lamentations et de déclarations d'intention. Le plan d'action de 2001 doit faire l'objet d'une évaluation. Le travail de la stratégie globale n'a pas encore avancé d'un pouce. Les décisions en matière de politique de sécurité, de justice et d'affaires intérieures doivent pouvoir être prises à la majorité qualifiée. Il faut conclure des accords sur des instruments disponibles: je songe au problème des perquisitions, des saisies, de l'infiltration, des écoutes téléphoniques et de la protection des témoins. La législation pénale doit être

elke dramatische gebeurtenis. Er moet een evaluatie komen van het Europees actieplan van 2001.

Ten tweede, het werk van de globale strategie, zo vaak aangekondigd, staat nog nergens. Ten derde, er moet werk worden gemaakt van een gekwalificeerde meerderheid op Europees vlak om op het vlak van Justitie en Binnenlandse Zaken, zoals voorgesteld in het ontwerp van Grondwet, daadwerkelijk maatregelen te kunnen nemen ondanks het feit dat dit door de Britten ter discussie is gesteld.

Wij dringen aan op een aantal Europese afspraken over inzetbare instrumenten. Dat zijn er volgens ons vijf: de problematiek van de huiszoeking, de problematiek van de inbeslagneming van goederen, de problematiek van de infiltratietechnieken, de problematiek van de telefoontap en de problematiek van de getuigenbescherming. Daarover moet na deze bijeenkomst een overeenkomst kunnen worden bereikt. Er moet een harmonisering van de strafwetgeving komen. Wij pleiten ook voor de oprichting van een Europees parket met een eigen Europese procureur en een eigen instructiebevoegdheid. Wij vinden dat in de gemeenschappelijke strategie van de Europese Unie en de NAVO ook de discussie inzake de informatie-uitwisseling moet kunnen worden gevoerd. Bovendien zal de definitie van legitieme militaire operaties buiten het verdragsgebied van de NAVO meer dan ooit aanwezig blijven.

Ten slotte hebben wij een concreet voorstel. Wij zullen misschien ook een voorstel doen met andere collega's. Er moet operationeel een registratie komen van gsm-kaarten binnen de Europese Unie en daarbuiten met betrekking tot een ingebruikstelling, een ingebruikname en het verval ervan. Ik denk dat wij daarmee op dezelfde lijn als de heer Bourgeois zitten.

01.06 Claude Eerdekens (PS): Monsieur le premier ministre, nous sommes évidemment aux côtés de tous les défenseurs de la démocratie, particulièrement inquiets de l'évolution de ce phénomène terroriste très préoccupant pour nos libertés démocratiques. Par ailleurs, le phénomène terroriste a beaucoup évolué dans le temps, même s'il a toujours existé. Nous nous souvenons de l'attentat de Munich aux Jeux Olympiques, nous avons connu l'attentat de Lockerbie, nous avons également connu un attentat commis aux Etats-Unis par un néonazi qui s'en est pris à une administration fédérale, la secte Aum et l'attentat au gaz sarin à Tokyo. Le terrorisme est multiforme et nous devons toujours nous en préoccuper car nous ne savons pas d'où pourrait venir les coups.

Au sein de l'intégrisme musulman, il y a une évolution particulièrement inquiétante. Les premiers attentats ou actions de type terroriste commis par le mouvement de Yasser Arafat étaient des détournements d'avion et se concluaient généralement positivement; il n'y avait pas d'attaques massives dirigées contre des civils. La France a connu, au début des années 1980, une évolution inquiétante avec toute une série d'attentats, notamment à la rue des Rosiers. Un juge d'instruction, M. Bruguière, a été mis en charge du dossier et les Français semblent avoir plus ou moins contrôlé la situation jusqu'à présent.

L'attentat du 11 septembre a bouleversé notre perception de ce type d'événements parce que nous assistions pour la première fois à un

harmonisée et il faut mettre en place un parquet européen avec un procureur européen. Il faut également conclure des accords sur des opérations militaires en dehors du cadre de l'OTAN. Enfin, il faut procéder à un enregistrement des cartes de GSM.

01.06 Claude Eerdekens (PS): We staan natuurlijk aan de kant van de verdedigers van de democratie, wie de evolutie van dit terrorisme, dat voor onze democratische vrijheden een bedreiging vormt, zorgen baart. Dit fenomeen heeft altijd bestaan, denken we aan München, Lockerbie, de neonazistische aanslag in Amerika, de aanslag met sarin-gas van de Aum-sekte. De aanslagen in het kader van het islamitische fundamentalisme maakten de jongste tijd echter een hele evolutie door. De eerste vliegtuigkapingen van de beweging van Arafat kenden doorgaans een goede afloop. In Frankrijk werden in de jaren '80 verontrustende aanslagen gepleegd, onder meer in de rue des Rosiers. Een onderzoeks-rechter werd met dat dossier belast en de toestand lijkt min of meer onder controle.

massacre d'innocents, de personnes qui n'étaient pas visées en raison de leur fonction comme l'a été Aldo Moro par les Brigades Rouges ou comme pouvait l'être le patron allemand par la Rote Armee Fraktion. Nous en arrivions à un terrorisme qui tue brutalement et massivement des innocents; c'est encore ce qui s'est passé à Madrid.

Monsieur le premier ministre, vous avez parfaitement raison et vous avez mon soutien quand vous dites qu'il faut éviter l'amalgame entre le monde de l'Islam et le terrorisme. Ce serait une erreur de prendre le milliard trois cents millions de musulmans qui vivent sur cette Terre pour autant de terroristes. La plupart des musulmans n'ont aucune vocation de terrorisme. Il y a malheureusement dans certains courants de l'Islam des intégristes décidés à participer à des actions qui dépassent l'entendement.

Nous devons donc protéger nos pays et notre démocratie de cette situation. Nous ne pouvons pas être naïfs mais nous devons le faire sans compromettre l'exercice de leurs libertés individuelles par nos citoyens. Ma question est la suivante: peut-on considérer que la Belgique est à l'abri de ce type d'attentats? Notre politique étrangère, et c'est à l'honneur des gouvernements qui se sont succédé, a toujours voulu œuvrer dans une optique de paix et ne s'est jamais impliquée de façon brutale en faveur de l'une ou l'autre thèse, à l'occasion des conflits que nous avons connus, la première guerre d'Irak ou la seconde ou encore le conflit en Afghanistan. Cette politique fut toute en sagesse et nous permet incontestablement de ne pas être en première ligne, contrairement à des pays comme l'Espagne, les Etats-Unis, le Royaume Uni ou la Pologne.

Cependant, le fait que nous ne soyons pas en première ligne signifie-t-il que nous ne pourrions pas, malgré tout, faire l'objet d'attentats? En effet, nous sommes en relation constante avec ces pays qui sont ciblés par le terrorisme et qui sont en première ligne, de par les lignes aériennes entre Bruxelles et les Etats-Unis, entre Bruxelles et l'Angleterre. Il en est de même au niveau du TGV entre la Belgique et l'Angleterre.

Je me souviens de l'époque, il y a 30 ans, où aucune mesure de protection n'existait lorsqu'on prenait l'avion à Zaventem. A présent, nous sommes, heureusement, protégés et je trouve cela très positif. C'est rassurant. Mais malheureusement, dans les gares où passe le TGV, aucune protection n'existe à ce jour.

A partir de ce constat, je souhaiterais vous poser quelques questions.

- Manifestement, a-t-on bien jaugé le risque que fait peser le terrorisme sur notre pays, dès lors qu'il y a des intégristes qui font partie d'un terrorisme dormant dans notre pays: Trabelsi, les assassins de Massoud et j'en passe? A-t-on bien soupesé tous les risques?

- Notre pays bénéficie-t-il d'une collaboration absolue avec l'ensemble des pays européens pour échanger les informations et surtout assurer la prévention d'attentats? Des attentats ont-ils été déjoués dans notre pays, comme cela s'est fait ailleurs? En France, on le sait peu, dix attentats sont parfois déjoués pour un attentat qui se perpète.

- Allons-nous renouer un dialogue avec l'Espagne, qui vient de geler la coopération judiciaire en fonction de l'implication de deux personnes de l'ETA qui séjournent dans notre pays, afin qu'une

De aanslag van 11 september bracht een kentering teweeg. Het ging immers niet langer om moord op mensen op grond van hun functie, zoals de executie van Aldo Moro door de Rode Brigade of de acties tegen Duitse werkgevers door de Rote Armee Fraktion destijds, maar om een brutale slachtpartij met onschuldige slachtoffers.

We mogen de islam en het terrorisme echter niet over dezelfde kam scheren. De meeste moslims zijn immers geen terroristen, al zijn er in bepaalde islamstromingen fundamentalisten die acties voeren waar geen woorden voor zijn.

Bij het voeren van ons buitenlands beleid hebben we steeds de vrede voor ogen gehad. We zijn niet betrokken bij de oorlogen in Irak en in Afghanistan. Kunnen we er daarom vanuit gaan dat België van het terrorisme verschoond zal blijven?

Is ons land geen mogelijk doelwit omdat het zijn luchtruim en spoorwegnet openstelt voor de partijen die bij het conflict betrokken zijn of omdat het nog andere banden met deze partijen heeft?

Het is in ons belang dat we het gevaar van de terroristische dreiging in ons land correct inschatten, vooral omdat het, zoals men weet, het centrum is van het "slapende" terrorisme. Verloopt de samenwerking met de andere Europese landen optimaal? Werden er reeds aanslagen verijdeld? Spanje heeft de gerechtelijke samenwerking in het verleden bevroren. Is het bereid de dialoog opnieuw aan te knopen? Zijn er maatregelen genomen opdat het Europees aanhoudingsbevel overal toepasbaar wordt? Voor zover het bankgeheim de terroristen en hun belangrijkste bestaansmiddelen, met name hun

collaboration judiciaire soit effective avec l'Espagne? Je comprends difficilement, après ce qui s'est passé dimanche, la mise en cause quelque peu intempestive de l'ETA, que Madrid gèle sa coopération judiciaire avec Bruxelles, parce qu'un attentat a été commis à Madrid par les islamistes, alors que l'ETA, d'évidence, n'y est pour rien.

- Par ailleurs, au niveau du mandat d'arrêt européen, pouvez-vous faire en sorte d'insister pour que celui-ci soit applicable partout?

- Ma dernière question rejoint l'intervention de Mme Nagy. Nous ne pouvons pas admettre le secret bancaire pour protéger les terroristes. Très objectivement, ce qui fait la force du terrorisme, ce sont les capitaux dont ils disposent pour mener des actions, acheter des explosifs, se doter d'équipements sophistiqués. Peut-on, une fois pour toutes, considérer qu'il n'y ait plus ou pas de secret bancaire dès lors qu'il s'agit de financer le terrorisme?

01.07 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, zoveel blabla! Ik zit hier nu al drie kwartier. De hele wereld kijkt naar deze zaal! Ik denk niet dat ik overdrijf. Ik weet niet hoe uw inlichtingendiensten functioneren, voorzitter, maar die van het Vlaams Blok werken voorlopig nog altijd vrij goed.

Vanmorgen hebben wij in de Spaanse krant El Periódico een artikel gezien onder de titel: "Marruecos busca el vínculo con grupos islamistas en Bruselas". Dat staat op de Belgatex op dit moment. Op dit moment is de wereld vertrouwd aan het geraken met de volgende wetenschap. Ik lees het vertaalde artikel voor, want we hebben niet alleen inlichtingendiensten bij het Vlaams Blok, ook vertalers: "De Marokkaanse veiligheidsdiensten concentreren op dit ogenblik hun onderzoek op een mogelijke connectie tussen de daders van de aanslag in Madrid en radicale Marokkaanse moslims die in Brussel wonen. Bronnen van de antiterreurgroepen in Rabat zijn ervan overtuigd dat het plannen en de financiering van de aanslagen vanuit de Belgische hoofdstad werd georganiseerd. Wat twee dagen geleden nog verdenkingen waren, zijn nu zekerheden. De Marokkaanse veiligheidsdiensten, die in het onderzoek betrokken worden, hebben namen en pseudoniemen van verdachten naast elkaar gelegd en hebben gelijke identiteiten tussen Madrid en Brussel ontdekt. Volgens specialisten in het islamterrorisme bevindt de harde kern van het Marokkaanse radicalisme in Europa zich sinds de jaren tachtig in de Belgische hoofdstad. Dezelfde bronnen menen met grote waarschijnlijkheid dat de video waarin de verantwoordelijkheid voor de aanslag op de treinen in Madrid werd opgeëist, in Brussel of in Amsterdam werd opgenomen. Bovendien houden ze vol dat Abu Dujan al Afghani, de man die op de band verschijnt en de aanslagen opeist, zich verbergt in radicale kringen van een van deze twee hoofdsteden". Voilà.

Het is dus niet onwaarschijnlijk dat de wereld vanavond naar deze zaal kijkt, om te zien hoe België reageert op de aanslagen en op de pas vernomen wetenschap dat hier in deze stad, in een perimeter van een twintigtal kilometer, de aanslagen zijn gepland en de aanslagen zijn opgeëist. Dan komt de wereld naar hier kijken via de camera's die zullen draaien en die vernemen dan van de heer Verhofstadt dat die de hele zaak reduceert tot een institutioneel debatje over een Europees inlichtingencentrum dat zelfs door de Europese Unie niet gewenst wordt en waarvan iedereen weet dat het niet meer is dan een plan van Verhofstadt dat hij op een goede ochtend aan zijn medewerkers heeft gevraagd: "Geef mij vandaag eens een plan

financiering, beschermt, moeten we het verwerpen.

01.07 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): D'après le journal espagnol "El Periodico", les services de sécurité marocains sont convaincus que les attentats à Madrid ont été organisés et financés depuis Bruxelles, où se trouverait, depuis les années 80, le noyau dur marocain du terrorisme islamiste. Par conséquent, les regards du monde entier sont tournés vers cette salle par l'entremise des caméras, mais le premier ministre Verhofstadt transforme cette réunion en un débat purement institutionnel sur un service de renseignements européen que l'UE ne souhaite même pas en réalité.

La volonté politique de percevoir le problème fait défaut. Le problème, c'est la Belgique elle-même, qui a mené au cours des cinq dernières années une politique d'immigration avec des oeillères. On n'affecte même pas à nos services de sécurité des personnes qui connaissent l'arabe.

Par l'effet de la loi d'acquisition rapide de la nationalité belge, 250.000 personnes sont devenues Belges et 50.000 autres ont été régularisées sans avoir dû satisfaire à la moindre condition. En outre, de vastes trafics de visas se sont organisés; on abuse systématiquement du droit d'asile et des dizaines de milliers d'illégaux vivent chez nous. Il est donc tout à fait logique que Bruxelles soit devenue le centre

waarmee ik de pers van vandaag overleef en waarmee ik het avondnieuws van vanavond kan halen”.

Terwijl hij daarmee bezig is, wellicht met het uitvoeren van een advies van de heer Slangen, zijn alle camera's van de wereld gericht op de Brusselse connecties van Al-Qaeda of misschien zelfs het Europese centrum in Brussel van Al-Qaeda. Dus mag ik mij toch wel afvragen, voorzitter, waarom hier drie kwartier lang zoveel blabla verkocht is, terwijl een simpele studiedienst van het Vlaams Blok kan ontdekken dat er andere debatten moeten gevoerd worden in deze Kamer dan de debatten over institutionele aspecten.

In België ontbreekt het niet aan de bereidheid om instituties en benoemingen uit te vinden. Wellicht heeft Verhofstadt reeds een of andere liberale magistraat voor ogen die hij kan benoemen aan het hoofd van dat Europees Inlichtingencentrum. Daar heeft dit land geen behoefte aan! Dit land heeft behoefte aan de politieke wil om het probleem te zien. Het probleem is België zelf.

België heeft de voorbije jaren, zeker de voorbije vijf jaar een immigratiepolitiek gevoerd met oogkleppen op terwijl men goed wist dat de Veiligheid van de Staat op de knieën smeekt om mensen te kunnen aanwerven die Arabisch spreken. Daar maakt mijnheer Verhofstadt geen budgetten voor vrij. Onze veiligheidsdiensten weten dat ze niet verstaan wat er allemaal in de moskeeën wordt gezegd. Terwijl – de symboliek was treffend maar tragisch – Verhofstadt in het grote chique Egmontpaleis commandant Massoud aan het ontvangen was, waren zijn eigen diensten en eigen immigratiediensten de paspoorten aan het leveren voor de Marokkaanse moordenaars die daarna Massoud hebben neergelegd. Dat is het politieke probleem van de Belgische Staat. Dat is de reden waarom ik vind dat hier veel te veel blabla is verkocht.

Mijnheer Verhofstadt, u weet zeer goed – dat bedoel ik met politieke wil – dat u met de snel-Belg-wet 250.000 mensen waaraan u niets gevraagd hebt – geen taalvereiste én geen enkele andere vereiste – en zonder de adviezen van uw Veiligheid van de Staat en dat van het openbaar ministerie te volgen, in samenwerking met de heer Eerdekens; de Belgische nationaliteit hebt gegeven. U weet heel goed dat u 50.000 personen hebt geregulariseerd zonder een vraag te stellen wetende dat er fraude bestaat van maffieuze bindingen en terrorisme en ondanks negatieve adviezen van de Veiligheid van de Staat.

Mijnheer de voorzitter, ik maak het rijtje af zonder het al te pijnlijk te maken. Er zijn er nog drie: de fraude met de visa die van het Belgische paspoort een lachertje maakt, de zogenaamde asielzoekers waarvan wij helemaal niets weten en ons land via misbruik binnenkomen à la Abou Jahjah waarvan niemand weet wat zijn agenda en zijn terroristische bindingen zijn en de grootste vraagtekens blijven bestaan. Allemaal via het asielmisbruik. Ten slotte, de tienduizenden illegalen waarvan niemand weet waar ze zijn en waarmee ze zich bezighouden.

Brussel en België worden onder leiding van diezelfde Verhofstadt het centrum van het Europees terrorisme, het centrum van waaruit Al-Qaeda Europa gaat veroveren. Ik denk niet dat wij daar fier op moeten zijn zonder ons te schamen over wat deze regering de

européen du terrorisme islamiste à partir duquel Al-Qaïda planifie ses attentats. Nous n'avons aucune raison d'en être fiers.

voorbij vier jaar met zijn immigratiepolitiek heeft gedaan!

De **voorzitter**: In dit Huis mag men blijkbaar van alles zeggen.

01.08 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Dat is inderdaad correct, mijnheer de voorzitter. Zolang er een Vlaming is die mij naar dit Parlement afvaardigt zal ik blijven zeggen wat er moet gezegd worden, ook als het niet past in dit mooie walhalla van de macht.

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, ik heb u nooit onderbroken.

01.09 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Ik mag zeggen dat het blabla is als het blabla is.

De **voorzitter**: Blabla is geen parlementair schimpwoord.

01.10 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, l'attentat de Madrid repose brutalement, comme à chaque fois que survient un attentat de cette nature, la question de l'attitude des démocraties face au terrorisme puisqu'il s'agit bien des démocraties; ce sont elles et les valeurs qu'elles incarnent qui sont concernées. Il n'y pas de terrorisme en Espagne, en France, en Belgique ou ailleurs; il y a du terrorisme contre les démocraties. Et à chaque fois qu'un attentat se produit où que ce soit, il nous concerne directement et nous devons prendre attitude.

Je mettrai en exergue deux dangers qui nous guettent. Le premier d'entre eux, c'est celui de conférer, un peu malgré nous, un label d'efficacité au terrorisme. Ce label d'efficacité pourrait survenir simplement par le fait que, progressivement, dans nos démocraties, notre liberté de choix serait contingentée, en quelque sorte, par des attitudes qui - sous la pression bien légitime et qui s'explique des populations - nous feraient adopter certaines positions politiques dans toute une série de dossiers ou de matières directement influencées par les actes terroristes. A titre d'exemple, on peut se poser la question de savoir ce qu'il adviendrait si, aujourd'hui, l'Assemblée nationale française devait voter la loi sur le voile. Ce vote serait-il exactement identique à celui qui est intervenu récemment? Ce danger doit nous interpeller parce qu'il serait effectivement, par cette voie, symptomatique d'une façon de donner raison ou de reconnaître une certaine efficacité au terrorisme. Nous devons y être particulièrement attentifs. La liberté de choix des démocraties doit rester intacte. Nous devons prouver par là la force de la démocratie.

Le deuxième danger, c'est le danger d'angélisme. Pour ma part, je considère qu'analyser la réalité ou non des menaces qui pèsent sur les différents pays est un exercice un peu vain. Je pense que la menace existe dans toutes les démocraties et qu'il faut accepter de vivre avec cette réalité. On ne peut pas considérer qu'il n'y a pas de menace parce que nous n'aurions pas pris telle ou telle attitude politique; à nouveau, ce serait rejoindre le premier des dangers que j'ai évoqués. On ne peut pas penser qu'il n'y a pas de menace parce que, jusqu'à présent, nous avons été relativement épargnés. Une menace pèse effectivement sur la Belgique, comme sur toutes les démocraties. Nous devons donc être particulièrement vigilants à cet égard.

01.10 Daniel Bacquelaine (MR): De democratieën moeten een standpunt innemen ten aanzien van het terrorisme, zonder twee mogelijke gevaren uit het oog te verliezen. Ten eerste moet vermeden worden dat terrorisme als een efficiënte strategie wordt bestempeld en dat men ervan uitgaat dat onze beleidskeuzes door dreigementen zouden worden beïnvloed. Ten tweede mogen we de ogen niet sluiten voor de realiteit: terrorisme bedreigt alle democratieën, ook de onze. Waakzaamheid is dus geboden.

Voorts betreurt ik dat men pas de nodige middelen uittrekt om het terrorisme te bestrijden nadat er zich iets ernstigs heeft voorgedaan. De Europese overheden moeten constant de gepaste en noodzakelijk maatregelen treffen.

Er moet op korte termijn werk worden gemaakt van de oprichting van een centraal Europees inlichtingenbureau. Er moet in Europa op alle niveaus van justitie en politie worden samengewerkt.

Hoe staat het met de slapende cellen en met de uitvalsbasissen? We moeten de moed hebben in de islamitische milieus onderzoek te voeren. We moeten er ons weliswaar voor hoeden iedereen over dezelfde kam te scheren, maar we kunnen ook niet heen om het feit dat het gevaar in de hoek van het islamitisch fundamen-

Monsieur le premier ministre, vous avez parlé des outils que nous nous sommes donnés. Je regrette que ces outils, nous nous les donnions à chaque fois que survient un attentat grave. Après l'attentat du 11 septembre, nous avons pris une série de décisions. Après l'attentat du 11 mars, nous allons prendre une série de décisions. Il y a là une sorte de ponctualité qui ne me paraît pas convenable par rapport à la continuité qu'il faudrait, au contraire, avoir face à cette menace permanente.

Je parle bien sûr au niveau européen. Je pense que l'Europe doit constamment prendre les mesures utiles et nécessaires dans un continuum politique, plutôt que de réagir au coup par coup après chaque attentat qui survient.

Nous avons maintenant sur les bancs du parlement le dépôt du projet de loi Eurojust; il faut le mener à terme très rapidement.

Je suis sensible à la proposition du gouvernement belge et du premier ministre en ce qui concerne la création d'un bureau européen central de renseignement, qui me semble effectivement utile et nécessaire, mais il faut poursuivre l'harmonisation de notre coopération judiciaire, policière et de renseignement au niveau européen, en continu. Ce n'est pas en nommant, aujourd'hui ou demain, un procureur européen qui, soi-disant, recevrait soudainement des pouvoirs qu'on créera une protection utile et efficace contre le terrorisme. Ce serait une illusion de le croire. Cette coopération doit être menée fondamentalement à tous les niveaux de la justice, de la police et du service de renseignement.

Monsieur le premier ministre, il faut avoir le courage d'indaguer efficacement dans tous les milieux islamistes belges. On a souvent parlé des cellules dormantes, de bases arrières du terrorisme à Bruxelles; l'affaire Trabelsi en est un exemple et il en est d'autres.

Nous savons, puisque les services de renseignement nous ont alertés, qu'il existe un danger dans les milieux islamistes. Je sais qu'il faut éviter l'amalgame, mais il faut aussi accepter la réalité. Bien entendu, l'immense majorité de la communauté musulmane n'est pas concernée, mais le terrorisme est essentiellement d'origine islamiste fondamentaliste aujourd'hui. Il faut accepter cette réalité.

Donc les enquêtes doivent évidemment se focaliser dans les milieux islamistes. Il faut avoir le courage de reconnaître cette nécessité. A mon sens, il est utile que nos enquêteurs se sentent libres et sereins de mener toutes les enquêtes voulues; et qu'ils se sentent soutenus. Je suis convaincu que le gouvernement agit dans ce sens.

01.11 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik heb de voorbije dagen voor mezelf nog eens overschouwd wat er allemaal werd gezegd na 11 september en 11 maart. Ik heb daaruit een aantal lessen getrokken en het is precies dat wat ik vandaag wil meegeven als reactie van onze fractie.

Een eerste les is dat na afschuwelijke gebeurtenissen zoals in New York en Madrid wij – en daarmee bedoel ik zeker de politieke wereld, maar ook iedereen daarbuiten – de neiging hebben tot overreageren. Naar aanleiding van de verklaringen - men had het daarstraks bijvoorbeeld over het begin van een derde wereldoorlog –

talisme schuilt.

Ten slotte moeten de onderzoekers de vrije hand krijgen om alle onderzoeken te voeren die ze nodig achten.

01.11 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Comme nous l'avons fait au lendemain des attentats du 11 septembre 2001, nous devons à nouveau tirer un certain nombre de leçons importantes des événements atroces qui se sont produits à Madrid le 11 mars 2004.

Nous devons tout d'abord nous rendre compte que de telles

en de beslissingen – denken we maar aan de Patriot Act die een aantasting van de fundamentele democratische vrijheden en waarden betekent, in de Verenigde Staten – na die verschrikkelijke gebeurtenissen kan men zich, wanneer men er achteraf even nuchter over nadenkt, wat mij betreft toch afvragen of er niet is overgereageerd. We moeten in dat soort situaties paniek vermijden. We mogen ons hart laten spreken voor de slachtoffers, maar moeten vooral met ons verstand reageren.

Ik kom tot de tweede les. De politieke wereld zou een kanjer van een fout maken indien we onze burgers op korte termijn beloven dat we, mits het nemen van de nodige zelfs zeer verregaande beveiligingsmaatregelen, onze samenleving kunnen beschermen tegen terroristische aanslagen. Men mag de politieke aanwezigheid – van in de ondergrondse metro tot in de lucht – met vijftig keer opdrijven, men mag de meest draconische antiterrorismewetten nemen en men mag militaire campagnes opzetten zoals in Irak waar men 250.000 militairen op afstuurt, dan nog zou het gevaarlijk zijn dat we de mensen laten geloven dat we vandaag bij machte zijn om op korte termijn terroristische aanslagen voor de volle 100% uit te sluiten.

Een derde les die we wat mij betreft, kunnen trekken, is dat preventie het allerbelangrijkste is wat we moeten doen, preventie, preventie en nog eens preventie. Volgens mij had voor het drama van Madrid de preventie best bestaan uit het niet-nemen van domme beslissingen zoals Bush en Blair deden door een militaire campagne te starten in Irak. Wij hebben daarover lang met elkaar gedebatteerd. De Amerikaans-Britse stelling was dat het conflict een harde slag zou toebrengen aan Al-Qaeda en dat er dan meer veiligheid zou zijn.

Samen met anderen heb ik altijd beweerd dat als een olifant tekeergaan in de porseleinwinkel van het Midden-Oosten ons niet meer maar minder veiligheid zou brengen. Preventie start, wat mij betreft, met het niet beslissen om over te gaan tot domme en stomme acties. Noch in Washington, noch in Londen zijn ze daarvan vandaag overtuigd. Ik vind dat wie politieke moed en visie heeft aan president Bush en aan de eerste minister van Groot-Brittannië moet zeggen dat in Irak een kanjer van een fout is begaan.

Mijn derde les: preventie. Ik verwijs naar de Europese veiligheidsstrategie van Solana. Collega's, terrorisme heeft vele oorzaken. Een simpel antwoord daarop, zoals militair, geweld werkt niet. Wij hebben nood aan een reeks van reacties. Dit document van Solana, de Europese veiligheidsstrategie, is een vat vol Europese wijsheden. Wij moeten al die instrumenten gebruiken, te beginnen met ons te verzetten tegen een dom Midden-Oostenbeleid van de Verenigde Staten en daartegenover het verstandig Europese beleid te plaatsen. Wij moeten meer druk zetten op Israël en Palestina om die etterende wonde in het Midden-Oosten te stelpen.

Mijn vierde les: wij moeten met de politiek krachtig ingaan tegen het corporatisme van inlichtingendiensten. Die lui functioneren volgens een regel: informatie is macht. Een inlichtingendienst, die over informatie beschikt, wil die informatie niet delen, want anders ondergraaft die dienst zijn machtspositie. Dit geldt binnenslands en dus ook in het conflict in Madrid. Ik weet niet of u het weet, maar de Marokkaanse inlichtingendienst had de Spaanse inlichtingendienst op

tragédies provoquent des réactions excessives, y compris dans le monde politique, mais nous ne devons pas oublier qu'il faut se laisser guider par la raison plutôt que par l'émotion lorsqu'il s'agit de prendre des décisions importantes.

Par ailleurs, nous ne devons pas commettre l'erreur de promettre au citoyen de lui offrir à court terme une protection efficace contre les actions terroristes. C'est tout simplement impossible, en dépit des stratégies de sécurité les plus avancées, des lois antiterroristes ou des campagnes militaires.

La prévention est essentielle. Aujourd'hui, cela signifie principalement qu'il faut se garder de prendre part à des entreprises téméraires et insensées telles que la guerre américano-britannique. Cela signifie également qu'il faut faire davantage pression sur Israël et la Palestine pour les inciter à trouver une solution pacifique à leur conflit. Cela signifie finalement qu'il convient de mettre en pratique la sagesse européenne, résumée par M. Solana dans la stratégie européenne de sécurité.

Nous devons également lutter contre le corporatisme des services de renseignements et surtout contre la transmission lacunaire des informations par ceux-ci aux services de police opérationnels.

Enfin, nous devons prendre conscience du fait que notre adversaire est organisé à l'échelle mondiale et peut frapper partout dans le monde. La seule solution à terme réside dès lors dans la création d'une agence anti-terroriste sous l'égide des Nations unies. Nous pouvons commencer au niveau européen; le sp.a soutient dès lors totalement le premier ministre dans ses efforts de désenclavement de l'information.

de hoogte gebracht. De Spaanse inlichtingendienst heeft het nagelaten om de gerechtelijke en politionele overheden van Spanje te verwittigen.

Ook in ons eigen land zijn er problemen. Dat werd reeds gezegd. Het zou crimineel zijn om de nationale muren die bestaan tussen de verschillende inlichtingendiensten te laten bestaan. Wij hebben nood aan een voluntaristische aanpak van het terrorisme. Wij hebben nood aan een maximale informatie en het kan niet dat omwille van corporatistische en eigen machtsbelangen informatie niet circuleert.

Mijn vijfde en laatste les is dat wij bewust moeten zijn van het feit dat wij te maken hebben met een tegenstander die mondiaal is georganiseerd. Kijk maar naar de plaatsen waar de aanslagen hebben plaatsgevonden: in Azië, op het Amerikaanse continent, op het Afrikaanse continent en in Europa. Dat is mondiaal georganiseerd. België zal in 2007 een zetel hebben in de Veiligheidsraad. Men zal nu zeggen dat ik aan het zweven ben, maar ik ben van één zaak overtuigd, met name dat als wij ooit het terrorisme willen onderdrukken, wij nood hebben aan een VN-agentschap tegen terreur met een samenwerking op mondiaal vlak. Laten wij op het Europese niveau beginnen. Ik ben fier dat de eerste minister al begonnen is met het slopen van die muren tussen de inlichtingendiensten. Hij ondervindt daarin tegenstand, maar hij krijgt van de sp.a-fractie, wat dat ook moge betekenen, de volle steun. Wij moeten de muren rond de informatie over het terrorisme slopen en op dat vlak is samenwerking op Europees en mondiaal vlak vereist. Alleen als dat gebeurt, ben ik ervan overtuigd dat wij dit kunnen onderdrukken.

De **voorzitter**: Er zijn nog twee sprekers, mevrouw Nyssens en de heer Coveliers. Ik weet niet of wij nog een tweede ronde van sprekers zullen kunnen houden. Ik herinner u immers aan onze afspraak om te stoppen om 13.45 uur. Ik weet dat zulks niet gemakkelijk is, maar de regering moet ook nog het woord krijgen. Eergisteren was ik in het Parlement in Groot-Brittannië en ik heb gemerkt dat dergelijke afspraken scrupuleus worden gerespecteerd.

01.12 Clothilde Nyssens, sénatrice (cdH): Monsieur le président, je me souviens parfaitement des événements du 11 septembre et de la réunion que nous avons eue ici, dans ce cadre, pour évoquer les mêmes problèmes. J'espère qu'à brève échéance, nous ne devrions pas recommencer une troisième fois.

On ne perd jamais son temps, lorsqu'on se réunit non pas pour faire du blabla, mais pour envisager des clauses de solidarité au niveau européen pour lutter contre des phénomènes de terrorisme. Les instruments de cette lutte passent par la protection des droits et libertés, donc par le droit, donc par des organes et des structures et donc par un engagement politique européen dont nous sommes fiers.

Monsieur le premier ministre, j'ai l'impression que votre idée a évolué depuis quelques jours. Il me semblait qu'il y a quelques jours, vous défendiez la position autrichienne qui avait exprimé assez rapidement l'idée d'une agence européenne de renseignements. Le chancelier allemand avait réagi promptement arguant que cette idée relevait de l'utopie. Je constate que dans le projet de Constitution européenne, on met l'accent sur Europol et on confie toutes ces missions dont vous parlez à Europol. En concluez-vous que le projet de Constitution est trop faible et qu'il faut l'amender sur les missions d'Europol pour faire autre chose ou quelque chose en plus?

01.12 Senator Clothilde Nyssens (cdH): Ik hoop dat er geen derde vergadering komt na deze en een eerste vergadering die we vlak na 11 september hebben gehouden.

Praten over solidariteitsclausules kan nooit beschouwd worden als tijdverlies. Dergelijke clausules moeten worden uitgewerkt met inachtneming van de rechten en vrijheden. Dat is een Europese verbintenis, en wij mogen daar trots op zijn.

Denkt de eerste minister, die het Oostenrijkse voorstel om een Europees inlichtingenbureau op te richten genegen is, dat het ontwerp voor een Europese grondwet geamendeerd moet worden, want daarin is enkel

Ensuite, nous avons entendu l'idée de créer un poste de commissaire. Je crois que les problèmes ne se résolvent pas par la création de postes. Je voudrais savoir quels sont les moyens humains et financiers sur lesquels vont se baser les éventuelles nouvelles structures qui pourraient être créées? Il est évident que ce n'est pas un homme qu'il faut mettre en place, ce sont des moyens. Quelles sont les structures policières qui vont être rassemblées pour mieux fonctionner? Ne parlons donc pas de postes mais parlons plutôt de départements, de coordinations et coopérations.

Par ailleurs, et cette idée m'est chère, une décision du Conseil du 28 novembre 2002 demandait à chaque Etat membre de rendre un rapport via Europol sur les moyens pris dans chaque Etat pour mettre en œuvre le premier plan que vous aviez arrêté après le 11 septembre. Quel est le jugement du Conseil et/ou des institutions européennes sur le bulletin belge? Quelles sont les données qui ont été transmises par la Belgique? Comment les autres Etats membres jugent-ils les mesures que nous avons prises?

Je reprends ici le rapport d'activité 2002 du Comité permanent de contrôle des services de renseignement et de sécurité qui était excessivement clair dans ses conclusions. On y plaidait déjà pour la désignation d'un coordinateur, on y disait déjà que la réforme des polices avait oublié le GIA, le Groupe Interforces Antiterroristes, on y disait déjà que la coopération entre les services de renseignement belges et les services amis étrangers restait un point difficile à évaluer par le Comité R, on y disait déjà que l'audit de la Sûreté de l'Etat était en fait une étude quantitative mais que le service n'avait reçu aucune réponse au sujet des flux d'informations à s'échanger et on y disait déjà que la coopération avec les services étrangers restait un problème délicat. Il faut balayer devant sa propre porte! Il faut agir au niveau national et pas seulement au niveau international.

Je terminerai par vous demander quelle est la liste des conventions ONU pour lesquelles la Belgique est en retard de ratification, de signature ou de transposition car il y en a encore quelques-unes.

Enfin, nous avons une magnifique occasion au Sénat, par l'examen du projet de Code de procédure pénale Franchimont, d'évaluer certaines lois particulières dont nous disposons dans notre arsenal juridique et qui ont été votées dernièrement, par exemple les techniques spéciales d'évaluation ou les écoutes, pour savoir si elles conviennent ou ne conviennent pas. Nous verrons aussi dans quelle mesure les magistrats disposent des services de police adéquats pour remplir leurs missions.

01.13 Senator **Hugo Coveliers** (VLD): Mijnheer de voorzitter, u weet dat er een spreekwoord is dat zegt dat de laatsten de eerste zullen zijn.

De **voorzitter**: Alleen in het evangelie.

01.14 Senator **Hugo Coveliers** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik kom straks terug op gelijkaardige boeken.

Het verbaast mij een beetje dat men ervan uitgaat dat er geen aanwijzingen geweest zouden zijn en dat er ook niets zou gebeurd

sprake van Europol?

Er werd geopperd een Europees commissaris te belasten met de terrorismebestrijding. Maar we hebben nieuwe structuren nodig, niet alleen maar een nieuw postje. Hoeveel geld en hoeveel mensen zullen er in de uitbouw van die structuren worden geïnvesteerd?

De Raad van 28 november 2002 had beslist dat de lidstaten verslag zouden uitbrengen over de tenuitvoerlegging van het eerste plan dat na 11 september werd uitgewerkt. Hoe beoordelen de Europese instanties het Belgisch beleid ter zake?

In zijn verslag van 2002 pleitte het Comité I al voor meer coördinatie en betreurde het dat de samenwerking met de buitenlandse diensten moeilijk in te schatten is. Er moeten eerst nationale maatregelen worden getroffen alvorens Europese actie worden overwogen.

Hoeveel UNO-verdragen werden nog niet geratificeerd of omgezet?

In de Senaat kunnen wij in het kader van de werkzaamheden die door de Franchimont-commissie werden aangevat nagaan of de bijzondere onderzoekstechnieken wel toereikend zijn en of de rechters over de nodige middelen beschikken om ze aan te wenden.

01.14 **Hugo Coveliers**, sénateur (VLD): Je m'étonne d'entendre qu'il n'y aurait pas d'indication de menace terroriste en Belgique. En 1980, un attentat à la bombe

zijn over de mogelijke terroristische dreiging in Europa in het algemeen en in België in het bijzonder. Ik wil u er nog even aan herinneren – collega Marinower heeft de precieze datum daarnet gezegd – dat wij in 1980 de eerste antisemitische bomaanslag hadden in Antwerpen, waarbij een aantal doden valt en waarvan vandaag nog mensen de fysieke en vooral de psychische gevolgen dragen.

Ten tweede, men heeft hier vaak over Europol gesproken. Europol heeft in december een waarschuwing gepubliceerd over het bestaan van een terroristische dreiging, meer bepaald in Spanje. De functie van Europol, waarover ook is gesproken, toont precies aan dat de actie van de eerste minister om tot een samenwerking tussen de Europese inlichtingendiensten te komen noodzakelijk is. Wat is er in de praktijk gebeurd? Die dreiging is doorgegeven via de gebruikelijke inlichtingskanalen, maar is nooit bij de operationele politiekkanalen gekomen, omdat Europol, gezien zijn statuut, dat niet rechtstreeks kon doorgeven aan de politiekkanalen. Ik kom daarop terug, omdat men telkens naar mijn gevoelens de vergissing maakt het verzamelen van inlichtingen door politiediensten te verwarren met het verzamelen van inlichtingen door veiligheidsdiensten, door inlichtingendiensten.

Wel, er is een aantal mechanismen gecreëerd. Ik denk dat België daar niet beschaamd over hoeft te zijn. Ten eerste, wij zijn een van de acht landen die het Europees aanhoudingsmandaat – wat eigenlijk meer een medebrengingsmandaat is dan een aanhoudingsmandaat – hebben goedgekeurd. Wij hebben daartoe ook het initiatief genomen. Wij hebben – en dat is heel belangrijk – de wet op het terrorisme waardoor het hele Strafwetboek toepasselijk is bijvoorbeeld ook op mededaderschap, medeplichtigheid enzovoort, waardoor de wet op de criminele organisaties toepasselijk is en waardoor ook de bijzondere opsporingsmethodes kunnen worden toegepast. Er is een aantal maatregelen genomen.

Waar situeert zich het probleem? De politiediensten kunnen in het beste geval proactief optreden, maar treden meestal repressief op. Ze zullen pas optreden wanneer er duidelijke aanwijzingen van misdrijven zijn. Nu, de terroristen weten dat ook en iedereen die de literatuur daarover nakijkt, ziet toch dat die bijzonder goed voorbereid zijn en dat zij precies misbruik maken van de vrijheden die in een democratisch systeem bestaan. We hebben bij de wet op de bijzondere opsporingsmethodes veel gediscussieerd over het moeilijke evenwicht tussen vrijheid en het afnemen van vrijheid.

Men speelt dus in op een aantal mogelijkheden. Men speelt in op de fout in de wetgeving waardoor men geen auto's kan doorzoeken. Men speelt ook in – daarop kom ik straks terug – op het feit dat men vrij gemakkelijk aan politiediensten racisme verwijt wanneer zij enquêteren in een bepaalde richting.

Men moet naar de kern van de zaak gaan. Ik ga er niet mee akkoord dat de inlichtingendiensten, in België in het bijzonder en in Europa in het algemeen, corporatistisch zouden optreden. Er wordt vrij goed aan uitwisseling van inlichtingen gedaan. Er is een probleem met de parlementaire controle en heel wat buitenlandse diensten verwijten de Belgische diensten de problematiek van die controle, maar dat is iets anders. Daarvoor moeten wij ze trouwens ook niet afschaffen. Er is echter wel een probleem met het doorspelen van de inlichtingen naar

antisémite avait en effet fait des victimes mortelles à Anvers. Je souhaiterais également rappeler qu'Europol avait mis en garde au mois de décembre de l'année dernière déjà contre une menace terroriste en Espagne.

Il me semble impératif que le premier ministre continue d'insister pour mettre en place une meilleure collaboration entre les différents services de renseignement ainsi qu'une meilleure communication entre ces services et les services de police opérationnels. Le dossier évolue dans la mesure où nous avons adopté le mandat d'arrêt européen et la loi sur le terrorisme. Toutefois, les services de police interviennent seulement lorsqu'il existe des indices clairs d'infraction.

Les terroristes sont très bien préparés. Ils abusent de la liberté démocratique.

Je ne pense pas que les services de renseignements travaillent dans un esprit corporatiste. En revanche, il est exact qu'ils ne transmettent pas efficacement les informations aux services de police opérationnels. La réactivation du GIA constitue d'ores et déjà une étape dans la bonne direction.

Si l'on souhaite engager davantage de personnes qui parlent l'arabe, il faut alors accepter que les arabophones puissent être une cible des services de sûreté. La couleur ne peut évidemment constituer un problème mais le problème est bel et bien coloré. Les fondamentalistes islamistes doivent pouvoir être une cible des services de sûreté belge et européens.

Il convient également de créer un centre du renseignement qui collecterait des données. Interpol n'est pas en mesure d'assurer cette tâche et Europol a d'autres missions. En outre, il faudrait que

de operationele politie-eenheden. Daarvoor dient de AGG, het is heel goed dat opnieuw werd geactiveerd en opnieuw actief is.

Er is ook nog een ander probleem. Indien men meer mensen die Arabisch kennen, wilt aanwerven bij de inlichtingendiensten, dan zal men ook officieel ermee moeten akkoord gaan dat zij die Arabisch spreken, een doel kunnen zijn van deze inlichtingendiensten en dan zal het ministerieel comité moeten zeggen: de fundamentalistische islam is een target.

Laten wij eerlijk zijn, het is evident dat gelukkig niet alle islamieten terroristen zijn, maar 99% van de bekende terroristen op wereldvlak op dit ogenblik zijn wel islamieten. De kleur mag met andere woorden geen probleem zijn, maar het probleem heeft wel een keur. Dat mag men niet ontkennen. Daarom vraag ik ook aan de eerste minister dat men aan de twee Belgische veiligheidsdiensten, alsook op Europees niveau zou zeggen: het fundamenteel islamisme is een target voor die diensten. Dat zal hun de mogelijkheid geven om daarnaar te speuren. Kijk naar het dreigingsassessment dat gemaakt is door de Nederlandse dienst en dat trouwens door ons eigen Comité I bevestigd is. Daaruit blijkt dat er inderdaad een dreiging is. Daaruit blijkt dat er misbruik gemaakt wordt van een aantal vrijheden en daaruit blijkt dat het werkelijk een target zou moeten zijn.

Ik denk dat men moet trachten tot een intelligence center te komen: geen inlichtingendienst, maar wel een centrum voor het verzamelen van intelligentie. Interpol kan dat niet, omdat een aantal landen die het terrorisme steunt, lid is van Interpol. Alle informatie die via Interpol passeert, komt ook bij die landen terecht. Dat is een van de redenen waarom men het niet via Interpol kan doen. Het kan ook niet de taak zijn van Europol, want Europol moet zich meer op het politionele specificeren. Er is een duidelijke nood aan het verzamelen van de inlichtingen, maar met een politieke verantwoordelijkheid waarbij de politici aangeven over welke targets inlichtingen verzameld worden.

Ten slotte is er het grote probleem – België staat daarin vrij ver, als men het vergelijkt op Europees vlak – van de parlementaire controle op de inlichtingendiensten. Dat is een zeer moeilijke taak. Er is een poging geweest om op Europol de zogenaamde Parlopol te realiseren, wat met vallen en opstaan gebeurt. Dat zal ook bij die nieuwe dienst moeten gebeuren. Enkel wanneer men zegt wat het doel kan zijn, kan men werkelijk speuren, want anders kan men alle vrijheden afnemen en dan kan men zich afvragen wat nog de waarde van de democratie en de vrijheid is. Wij moeten ons ertegen verdedigen dat terroristen ons niet het belangrijkste kunnen afnemen: via het afnemen van de veiligheid ook de vrijheid afnemen.

Le **président**: Madame Lizin, je vous prie de faire preuve de cette concision dont vous êtes une remarquable artisane.

01.15 Anne-Marie Lizin, sénatrice (PS): Monsieur le président, la menace est grave et le danger existe effectivement tant à Bruxelles et à Liège qu'à Anvers et à Verviers. Le rapport du Comité R d'avril 2001 - et je cite expressément la date - est le premier rapport important qui comportait déjà la suggestion, il faut dire affaiblie finalement au moment du vote, de créer ce service européen d'intelligence.

Monsieur le premier ministre, aujourd'hui nous ne pouvons que vous

le contrôle parlementaire sur les services de renseignement évolue. La Belgique est une pionnière en la matière.

Nous devons veiller à ce que les terroristes ne nous privent pas de notre liberté en nous privant de notre sécurité.

01.15 Senator Anne-Marie Lizin (PS): Wij worden met een ernstige dreiging geconfronteerd. Het gevaar kan overal loeren, zowel in Brussel, Luik, Antwerpen als Verviers. Wij kunnen de houding van de eerste minister alleen maar toejuichen en hem aanmoedigen

dire: "Bravo, agissez le plus vite possible et avec les moyens les plus importants dont vous pouvez disposer!" Il faut développer, renforcer la Sûreté et la police anti-terroriste, mais pas simplement avec quelques éléments. Il faut changer le rythme et la vitesse. Il faut que vous placiez ces services au centre de la capacité de travail. Nous devons renforcer les éléments de pratiques entre les services. Il faut supprimer la règle du donnant-donnant; cela a déjà été souligné, en avril 2001, par le comité R et par tous ceux qui ont suivi ce travail. Supprimez cela très vite parce que c'est un facteur de paralysie de votre travail interservices!

Donnez-leur les moyens de réprimer correctement, non pas seulement l'acte terroriste en lui-même mais ce qui précède. La loi que l'on a faite est à peu près convenable mais elle est totalement insuffisante pour la partie préalable qui va des noyaux de revendications à l'idéologie. Et l'idéologie est la clé de ce que vous devez atteindre! Il faudra donc renforcer la proposition sur le terrorisme, et nous y arriverons.

Autorisez les écoutes, n'hésitez plus! Faites-le immédiatement, les responsables de la Sûreté le demandent depuis tellement longtemps et à juste titre! Oui, le Belga est sans doute fondé! Tous vos services sont en pleine ébullition à l'instant où nous parlons, c'est vrai! Il est vraisemblable que le noyau est à Bruxelles! Il est vraisemblable que Londres est la prochaine grande ville visée! Et il est vraisemblable aujourd'hui que ce que l'on arrive à clarifier dans ce noyau Londres, Bruxelles et le reste, c'est grâce à quelques dizaines de policiers et d'experts de la Sûreté qui sont hors normes et que l'on a constamment "sous-écoutés"! De grâce, monsieur le premier ministre, convoquez-les! Ecoutez-les vous-même! Ne vous laissez pas entourer de toutes sortes de gens qui vous racontent des choses faibles! Et pensez à une chose: Al Zarkaoui, du fin fond de son Pakistan frontalier, a condamné les Français parce qu'ils avaient adopté la loi sur le port du voile! Ceux qui ne comprennent pas le lien entre l'action de violence en Europe et l'action idéologique existant au sein de cette structure ne comprennent pas le danger!

Oui, il faut la levée du secret bancaire! Un livre exceptionnel de Richard Labeviere intitulé "Les coulisses de la terreur" vous indique tout le chemin à suivre. Il est rédigé par des journalistes qui travaillent avec les services de renseignements français.

Ce sont les mieux équipés, c'est vrai. Donc, allez-y pour un soutien total et massif. Mais ne vous limitez pas à rassembler les services européens en leur assurant de meilleures pratiques. Ecoutez les services des pays arabes qui les connaissent. Le système marocain est déjà très lié au nôtre. Les Algériens connaissent mieux que quiconque le GSPC et tous les risques que présentent les groupes salafistes. Les services égyptiens connaissent mieux que n'importe qui les Frères musulmans.

Je reviens de Syrie, monsieur le premier ministre. Ce pays est complètement sous contrôle des Frères musulmans. Le reste, c'est du "blabla". Le danger est énorme. Il est aux portes de pays qui veulent adhérer à l'Europe. Vous devez en être conscient.

Les relations internationales changent de profil. Ceux qui, dans les prochains mois, seront les décideurs en Europe ne seront plus des

om zo snel mogelijk van een en ander werk te maken. Het tempo moet worden opgedreven. Alle beschikbare mankracht moet in die diensten worden ingeschakeld. Tevens moet de samenwerking tussen de diensten worden opgedreven en moet men afstappen van de strategie van "geven en nemen", die verlamdend werkt.

De antiterrorismewet voldoet, maar is ontoereikend met betrekking tot het preventie-aspect. Wat de telefoontap betreft, hoeft u niet meer te aarzelen: die is noodzakelijk.

Er zit een kern in Brussel, en Londen is het volgende doelwit. Wat we daarover weten, weten we dankzij de inspanningen van een tiental buitengewone politie-mannen naar wie we nooit echt hebben willen luisteren. Leg zelf uw oor bij hen te luisteren! Daarnaast moet het bankgeheim opgeheven worden.

U mag zich er niet toe beperken de Europese diensten samen te smelten. Er moet ook geluisterd worden naar de Arabische geheime diensten. De internationale betrekkingen krijgen geleidelijk een ander profiel. De situatie kan alleen onder controle gehouden worden als inlichtingendiensten hun informatie bijeenleggen. Coördinatie op Europees niveau is nodig. Ik vraag u om nog verder te gaan, en sneller te werk te gaan!

diplomates. Il s'agira d'un mélange de services de renseignement et d'intelligence; ce seront aussi les services militaires et ce seront les services qui, à l'intérieur, auront compris à quel point la nature des problèmes a changé. Mais vous ne pourrez pas travailler sans la CIA. Vous ne pourrez pas travailler sans le FBI. Vous ne pourrez pas travailler sans les services israéliens. Vous avez donc grand besoin d'une coordination européenne.

Le **président**: Je vous demande de conclure, madame Lizin.

01.16 Anne-Marie Lizin, sénatrice (PS): C'est ma conclusion, monsieur le président. Vous avez un rôle très important à jouer, monsieur le premier ministre: vous devez aller plus loin et plus vite!

De **voorzitter**: Mijnheer Vandenberghe, u gaat het bewijs leveren dat ik had verwacht?

01.17 Senator Hugo Vandenberghe (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, ik zal het kort houden. Ik wil, gedeeltelijk in dezelfde zin als mevrouw Lizin, pleiten voor de parlementaire begeleidingscommissie waarvan sommigen beweren dat wij er ons werk niet doen. Wij hebben reeds in 2001, na de aanslag van 11 september, gewezen op de potentiële aanwezigheid van moslimfundamentalisten – de juiste benaming laat ik nu even terzijde – die contacten konden hebben met het terrorisme. Het ging niet om zeer grote getallen, maar er is een fysieke inschatting geweest van het potentiële gevaar op dat ogenblik. Dat heeft trouwens geleid tot een aantal analyses, een audit van de Veiligheid van de Staat en ook tot voorgestelde gedeeltelijke maatregelen, hoewel ik het betreurt dat de audit van de Veiligheid van de Staat door andere omstandigheden toch wat vertraging heeft opgelopen, ook wat de besluitvorming betreft.

Ik wil drie concrete punten onderstrepen. Ik ga niet herhalen wat de vorige sprekers naar voren gebracht hebben. Het eerste punt is dat, welke uitleg men in de geschiedenis ook kan geven aan terrorisme – er is altijd een zoeken naar een uitleg, naar een verklaring – voor mij, in de omstandigheden zoals zij zich hebben voorgedaan, die uitleg nooit een verzachtende omstandigheid kan zijn. Het kan nooit een pleidooi zijn voor begrip voor terrorisme. Men kan een uitleg geven, maar dat is iets anders dan politiek begrip tonen voor terrorisme, wat contraproductief zou zijn.

Het tweede punt is dat wij in de parlementaire begeleidingscommissie inzake de Veiligheid van de Staat meer dan eens hebben moeten vaststellen dat het Ministerieel Comité voor Inlichtingen en Veiligheid niet bijeenkomt, of niet is bijeengekomen, en dat ik geen richtlijnen terzake heb gelezen. Wij hebben er geen kennis van – tijdens de jongste vergadering hebben wij het nog onderzocht – welke richtlijnen gevolgd moeten worden om tegemoet te komen aan de problemen van coördinatie, van samenwerking met de verschillende diensten, met de federale politie, met het federale parket. Wij hebben daar van de regering nooit een antwoord op gekregen. Dat vind ik toch een cruciaal punt.

Het derde punt is dat wij sinds 2001 in de parlementaire begeleidingscommissie hebben aangedrongen op de onmiddellijke regeling van de administratieve telefoontap door de Veiligheid van de Staat, gegeven de dreiging waarmee wij werden geconfronteerd. Tot

01.17 Hugo Vandenberghe, sénateur (CD&V): Peu après le 11 novembre, nous avons déjà soulevé au sein de la commission parlementaire du suivi l'éventualité d'une présence limitée d'intégristes musulmans entretenant des contacts avec des groupes terroristes. Ce constat a donné lieu à des analyses, à un audit – certes tardif – de la Sûreté de l'Etat et à des mesures partielles.

Quelles que soient les explications que l'on puisse donner à des actes terroristes, elles ne peuvent jamais être considérées comme des circonstances atténuantes.

A plus d'une reprise, nous avons constaté au sein de la commission parlementaire du suivi que le comité ministériel pour le renseignement et la sécurité ne se réunit pas. Nous ignorons quelles directives ont été données en vue de résoudre les problèmes de coordination entre les différents services. Nous n'avons jamais reçu de réponse à nos questions à ce sujet de la part du gouvernement.

Enfin, en 2001, nous avons insisté sur la réalisation immédiate de l'écoute téléphonique administrative par la Sûreté de l'Etat. A l'heure actuelle, l'écoute téléphonique n'est toujours pas réglée.

vandaag is die niet gerealiseerd. Tot daar mijn drie punten.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Vandenberghe. Ik moet nog zeggen dat de collega's van de Vaste commissie I/R in de zaal aanwezig zijn.

01.18 Armand De Decker, président du Sénat: Chers collègues, monsieur le premier ministre, je voudrais dire, comme président de la commission du Suivi du comité de contrôle des services de renseignement, qu'en effet, énormément de choses se font et ont été analysées.

D'abord - on ne le souligne sans doute pas assez -, nos services de renseignement fonctionnent, fonctionnent même parfois fort bien sur certains sujets qui nous préoccupent d'une manière toute particulière aujourd'hui. D'ailleurs, à la suite des événements du 11 septembre et de ce qui s'est passé en Belgique au niveau des enquêtes dans les semaines qui ont suivi, un certain nombre de nos services ont pu démontrer leur efficacité.

Ensuite, en ce qui concerne l'analyse politique de ces faits, comme M. Vandenberghe, Mme Lizin et Mme Nyssens viennent de le dire, la commission sénatoriale de Suivi des services de renseignement a fait l'analyse des deux éléments fondamentaux sur lesquels nous devons nous pencher: d'une part, sur l'islamisme radical et la manière dont les services de renseignement belges les contrôlent - ce rapport a d'ailleurs été adopté et voté par la Chambre et le Sénat dans le rapport annuel 2002 -; d'autre part, nous avons envoyé au gouvernement, le 2 juillet 2002, douze recommandations concernant la sûreté de l'Etat.

Que recommandons-nous pour améliorer les choses?

D'abord, faire ce que vous venez de proposer à l'échelon européen, c'est-à-dire l'échange d'informations. En effet, actuellement, le système fonctionne sur base de la Conférence de Berne pour laquelle les services de renseignement fonctionnent sur le principe du donnant-donnant: tu me donnes un renseignement et je t'en donne un en retour. Après le 11 septembre, la situation s'est améliorée et, grâce à votre proposition, monsieur le premier ministre, si vous êtes suivi, cela deviendra systématique.

La même coordination, monsieur le premier ministre, doit se produire en Belgique. J'insiste énormément sur le fait que le Comité ministériel du renseignement doit se réunir beaucoup plus souvent et que le Collège du renseignement doit se réunir encore plus souvent. Je pense surtout au Comité ministériel pour que le Collège du renseignement reçoive des directives précises du Comité ministériel qui est l'élément fondamental.

Troisièmement, nous recommandons que les services de renseignement aient droit à des écoutes. Nous sommes le seul pays d'Europe où les services de renseignement n'ont pas droit d'opérer des écoutes téléphoniques. Vu la menace qui existe, c'est évidemment inimaginable, en tout cas aux yeux des parlementaires - majorité et opposition - de notre commission.

Enfin, un audit de la sûreté de l'Etat a été mené; sur base des résultats de cet audit à présent terminé, diverses décisions doivent

01.18 Armand De Decker, voorzitter van de Senaat: Als voorzitter van de Opvolgingscommissie voor het comité van de inlichtingendiensten kan ik beamen dat er erom veel wordt gedaan. Onze inlichtingendiensten werken - en soms zelfs heel goed - aan enkele elementen die ons momenteel aangaan.

De opvolgingscommissie van de Senaat heeft het islamitisch fundamentalisme en de manier waarop de Belgische inlichtingendiensten het controleren, geanalyseerd. Op 2 juli 2002 heeft die commissie twaalf aanbevelingen met betrekking tot de staatsveiligheid aan de regering gericht. Hiervoor is gegevensuitwisseling op Europees niveau, wat onlangs werd gerealiseerd, vereist. Bovendien moet op Belgisch niveau dezelfde coördinatie plaatsvinden en daarvoor moet het Ministerieel Comité voor inlichting vaker vergaderen opdat het College voor inlichting duidelijke richtlijnen zou krijgen. En ten slotte moeten de inlichtingendiensten het recht krijgen telefoongesprekken af te tappen.

De Staatsveiligheid was eveneens het voorwerp van een audit. Op grond hiervan moeten beslissingen worden genomen. Ik vraag de regering de desbetreffende documenten die haar werden bezorgd te lezen.

être prises.

Je renvoie donc aux documents transmis au gouvernement et j'invite le gouvernement ainsi que les parlementaires à relire les réflexions de leurs collègues à ce sujet.

01.19 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik zou alle collega's die het woord hebben genomen in het debat willen danken voor de vele analyses, maar voornamelijk ook voor de vele suggesties die zij hebben gedaan, heel concreet qua binnenlandse maatregelen en Europese projecten die we in de komende dagen en weken zouden en zullen uitwerken. Ik heb minder appreciatie voor de manier waarop de heer Annemans zijn betoog heeft gedaan, voornamelijk omdat hij meent te baden in een...

Eerst en vooral, mijnheer Annemans, ik heb ook de Spaanse pers erop nagelezen vandaag. Elke krant heeft haar eigen, andere analyse. Die hebt u allemaal niet voorgelezen. Er zijn Belga's en Spaanse kranten die het over Indonesië hebben, er zijn kranten die het over Brussel-Amsterdam hebben. Dat is ook allemaal op Belga, maar u hebt die waarschijnlijk niet mee.

01.20 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): (...)

01.21 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mag ik even?

01.22 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, u werd niet onderbroken. Onderbreek ook niet!

01.23 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Is dat misschien ook al niet meer volgens uw regels, dat als we spreken... Mag ik doorgaan?

Er zijn kranten die het vandaag hebben over Engeland. Met andere woorden, voor ongeveer elke Spaanse krant zijn er vandaag andere analyses en andere sporen die gevolgd worden. Het is ook normaal na zo'n enorme aanslag zoals we die in Madrid hebben meegemaakt, dat namelijk de Spaanse pers en dat elke krant zowat haar eigen analyse heeft en haar eigen spoor tracht te volgen. Mij gaat u niet horen zeggen dat er in alle landen van de Europese Unie – ik zeg wel degelijk: in alle landen van de Europese Unie – geen moslimfundamentalisten slapend of actief zijn. Ik denk dat het een heel grote vergissing is, mijnheer Annemans, te zeggen dat dit op één plaats in Europa gebeurt. Volgens mij is het probleem vandaag wijd verspreid.

01.24 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): (...)

01.25 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Als ik even mag, mijnheer Annemans!

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, u hebt het woord niet.

01.26 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: U kunt misschien ook eens luisteren.

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, u hebt het woord niet. Geef een minimum bewijs van democratie. Mijnheer Annemans, u hebt het woord niet.

01.19 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Je remercie les membres pour leurs suggestions.

Toutefois, je n'apprécie guère le comportement adopté par M. Annemans lors de son intervention. J'ai également compulsé la presse espagnole. La plupart des journaux avancent leur propre analyse de la situation mais M. Annemans ne dit mot à cet égard.

01.23 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Il est faux de croire que l'intégrisme musulman ne se concentre qu'à un endroit d'Europe.

01.27 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): (...)

De **voorzitter**: Premier, u doet verder. Mijnheer Annemans, u hebt het woord niet. U levert een bewijs van onverdraagzaamheid.

01.28 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): (...)

De **voorzitter**: Neen!

01.29 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik denk dat het een grote fout is te denken alles te concentreren in één land. Ik denk dat wij vandaag geconfronteerd worden met een moslimfundamentalisme dat wijd verspreid is in de wereld en dus ook in de Europese Unie en dat we ons daar dus ook geen illusies over moeten maken. Vandaag verschijnen er in de Spaanse pers verschillende artikels die alle richtingen uitgaan: Engeland, Indonesië, Amsterdam, Brussel. Dat lijkt mij ook niet abnormaal te zijn.

01.29 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: A en croire M. Annemans, les communautés musulmanes d'Europe sont à l'origine de tous les maux que nous connaissons.

Wat veel belangrijker is, is dat ik de uiteenzetting van de heer Annemans heb begrepen als: "In feite, al wat hier slecht gaat en al wat er nu gebeurt, dat zijn de migrantengemeenschappen die in Europa leven". Zo heeft u dat gezegd daarjuist in uw uiteenzetting.

01.30 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): (...)

01.31 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Eigenlijk is dit een onderdeel van een...

01.32 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, ik weet niet of u geraakt bent of niet, maar zwijg!

01.33 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): (...)

De **voorzitter**: Dat woord aanvaard ik niet. Dat is niet parlementair!

01.34 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): (...) Ik heb daar niet om gevraagd.

01.35 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: De realiteit de voorbije maanden en de voorbije jaren is dat we, ons bewust van de problemen, mijnheer Annemans, het volledige Belgische paspoortensysteem dat reeds jaren bestond en verkeerd liep, volledig hebben ingetrokken en vervangen door een nieuw systeem waarvan op dit ogenblik alle veiligheids- en inlichtingendiensten zeggen dat het een van de beste is in de wereld. Dat is de realiteit. Hier de indruk willen komen wekken dat dit probleem niet werd aangepakt, is onjuist. Deze en de vorige regering hebben dit probleem aangepakt en een nieuw systeem ingevoerd dat een van de meest veilige is die er op dit ogenblik in de wereld bestaan.

01.35 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Le système de passeports belge a été intégralement remplacé par un nouveau système qui, selon les tous services de renseignement et de sécurité, compte parmi les meilleurs au monde. En outre, au lendemain du 11 septembre, plusieurs réseaux ont été démantelés en Belgique. Il ne faut pas donner l'impression que la Belgique regroupe et autorise toutes sortes de pratiques obscures. Nous avons engrangé des résultats et avons adopté une attitude proactive.

Tweede element. Durven zeggen dat onze veiligheids- en inlichtingendiensten op dit ogenblik niet werken, is voorbijgaan aan het feit dat de voorbije jaren in België als een van de weinige landen van de Europese Unie, een aantal netwerken werd opgedoekt. Ik denk aan het Algerijns netwerk GIA dat veroordeeld werd en aan het

Trabelsi-netwerk, gelinkt aan Al-Qaeda. België heeft als een van de enige landen in Europa onmiddellijk na de aanslagen, meer bepaald op 13 september, kunnen optreden op basis van inlichtingen waarover wij beschikten.

Mijnheer de voorzitter, er moet inderdaad nog veel gebeuren en er kan nog veel worden verbeterd, zowel in eigen land als in de hele Europese Unie. Men moet er echter geen potje van maken zoals daarnet is gebeurd en waarbij men de indruk wilt wekken dat wij het centrum zijn van alles en nog wat en dat de migrantengemeenschap en de migratiepolitie van België daarvan de oorzaak zouden zijn. Ik zet me radicaal tegen deze beweringen af omdat ik – integendeel, van mening ben dat de netwerken van islamitisch fundamentalisme die de voorbije jaren in ons land zijn opgerold, aantonen dat wij wel degelijk met dit probleem bezig zijn, dat we terzake wel degelijk resultaten hebben geboekt en dat we pro-actief ervoor gezorgd hebben dat spijtige zaken zoals de Massoud-affaire in de toekomst in België niet meer kunnen voorvallen, onder meer door het nieuwe systeem van paspoorten, dat werd ingevoerd. Op dit punt hadden we in en buiten Europa een reputatie om "u" tegen te zeggen, echter in negatieve zin.

De realiteit is dat deze regering in ons land de voorbije jaren een aantal initiatieven heeft genomen, zowel binnen als buiten, om deze vorm van terrorisme tegen te gaan.

Je suis d'accord, monsieur Eerdekens. Il ne s'agit pas seulement de terrorisme de fondamentalistes islamistes. Il en existe d'autres formes qu'il importe de suivre et de contrôler. Des décisions ont été prises avec nos partenaires à l'intérieur de l'Union européenne mais aussi à l'extérieur de l'Union européenne.

Er is niet alleen sprake van een islamitisch, fundamentalistisch terrorisme. Er zijn tevens andere vormen en die moeten ook in het oog worden gehouden. Wij hebben beslissingen genomen met onze partners binnen de Europese Unie maar ook daarbuiten.

Ik wil er even aan herinneren dat België aan de basis ligt van het actieplan tegen het terrorisme, dat werd goedgekeurd op 21 september 2001. Het is namelijk het Belgische voorzitterschap dat dit actieplan op 21 september 2001 heeft uitgeschreven. Het werd aanvaard op de bijzondere Europese Ministerraad van 21 september 2001.

La Belgique a été l'initiateur du plan d'action contre le terrorisme, approuvé le 21 septembre 2001. Ce plan a été rédigé par la présidence belge. Grâce à notre action, le mandat d'arrêt européen se matérialisera dans l'Union à partir du 1er mai. Il existe déjà en Belgique. De même, nous avons déjà transposé en droit national la décision cadre relative à la lutte contre le terrorisme. Le 30 mars, soit bien avant les dates préconisées par l'Europe, deux projets de loi seront déposés, portant sur le blocage des propriétés appartenant à des organismes terroristes, la réciprocité en matière criminelle et la création d'équipes d'enquête communes.

We kunnen zeggen dat de acties die wij gevoerd hebben gezorgd hebben voor het feit dat het Europees aanhoudingsmandaat waarover al jaren gebakkeleid werd binnen de Europese Unie, vandaag een realiteit is. De Europese Unie vraagt dat dit aanhoudingsmandaat op 1 mei een realiteit zou zijn in alle landen van de Europese Unie. Mijnheer de voorzitter, bij ons is het reeds een realiteit. Wij waren een van eerste landen die het ingevoerd hebben; het tweede of derde als ik het goed voor heb. België is een van de acht landen dat er vandaag van gebruikmaakt in de uitwisseling met andere landen van de Europese Unie. Nogmaals, samen ook met Spanje. Tijdens de eerste maanden van dit jaar hebben wij vier maal gebruik gemaakt van het Europees aanhoudingsmandaat, in beide richtingen. Dat zal in de toekomst uiteraard nog toenemen.

België is een van de weinige landen dat vandaag in zijn strafrecht effectief de kaderbeslissing met betrekking tot de bestrijding van het

Entre autres réalisations, nous

terrorisme heeft opgenomen. Wij hadden dat totnogtoe immers niet. Wij moesten gebruik maken van een heleboel andere omschrijvingen van misdrijven. Dat ging natuurlijk ook wel. We moeten niet overdrijven en zeggen dat daardoor het terrorisme in het verleden niet kon worden bestreden. Het is in elk geval een verbetering van het instrumentarium dat wij vandaag in ons strafrecht het terrorisme als zodanig omschrijven, kunnen bestrijden en daaraan zware strafmaten kunnen koppelen.

Wij zullen tegen het einde van deze maand, op 30 maart, klaar zijn met twee andere wetsontwerpen in verband met het bevroren van eigendommen van terroristische of vermeende terroristische organisaties. Wij zullen ook klaar zijn met betrekking tot de reciprociteit in criminele zaken. We zullen ook klaar zijn voor 30 maart met de wetsontwerpen in verband met gemeenschappelijk onderzoeksteams.

De data die Europa ons oplegt zijn de volgende. Ten eerste, 1 juni – als het aanvaard wordt – voor de gemeenschappelijke onderzoeksteams. Mijnheer de voorzitter, als het wetsontwerp wordt ingediend, dan zou 1 juni een richtdatum voor het Parlement moeten zijn. Het zou dus voor 1 juni moeten worden goedgekeurd. Met betrekking tot de bevrozing van eigendom geldt 31 december van dit jaar. Dat is de dwingende datum waartegen we daarmee moeten klaar zijn. De Mutual Assistance in Criminal Matters moet eveneens klaar zijn voor 31 december. Wat betreft de twee belangrijkste ontwerpen zijn de werkzaamheden afgerond; voor de drie andere die tot het actieplan behoren zijn de richtdata 1 juni en 31 december. Wij zullen in elk geval zorgen dat de wetsontwerpen klaar zijn op 30 maart zodat het Parlement deze definitief kan invoeren voor deze data.

Wat hebben wij nu de voorbije maanden en sinds de aanslagen, onder meer op basis van de aanbevelingen van het Parlement, gedaan? Ten eerste, de AGG is terug op volle kracht gereactiveerd. De Anti-terroristische Gemengde Groep is de plaats waar de verschillende diensten – de inlichtingendiensten en de veiligheidsdiensten, dus de politiediensten – samenkomen en samenwerken. Dat is ons antwoord op de aanbevelingen die wij van het Parlement hebben gekregen. De minister van Binnenlandse Zaken heeft nu de beslissing genomen om extra agenten van de federale politie te detacheren naar het AGG. Dat is reeds gebeurd in het verleden. De minister van Binnenlandse Zaken heeft aan de federale politie gevraagd om bijkomende agenten naar de AGG af te vaardigen zodat het zijn rol optimaal kan vervullen.

Het tweede wat wij hebben gedaan is, zoals u hebt gevraagd mijnheer de voorzitter, het College voor Inlichting en Veiligheid in de plaats van occasioneel regelmatig te laten samenkomen. Dat gebeurt sinds januari 2004 iedere maand. Naargelang de dreiging die wij analyseren worden er bijkomende vergaderingen georganiseerd. In het verleden was er soms maanden geen vergadering als er geen dreiging was. De administrateur-generaal voor de Veiligheid van de Staat, de chef van de militaire inlichtingendienst, het federaal parket, het hoofd van de procureurs-generaal, Buitenlandse Zaken, het crisiscentrum en de commissaris-generaal van de federale politie komen samen. In de voorbije weken kwam het college zeer regelmatig samen, dus meer dan één keer per maand. Nu is er dus een vaste bijeenkomst van het College één keer per maand, wat vroeger niet bestond. Dat wordt nu

avonds eveneens reactivé intégralement le GIA en tant que plate-forme de collaboration entre les services de renseignements et de sécurité. Des policiers fédéraux supplémentaires seront détachés. Depuis le mois de janvier 2004, le Collège du renseignement et de la sécurité ne se réunit plus occasionnellement mais mensuellement et organise en outre des réunions supplémentaires en fonction de la menace qui est ressentie.

Nous nous situons en première ligne, afin de veiller à ce que les matières liées à la justice et à la sécurité soient subordonnées à un vote à la majorité qualifiée dans la future Constitution européenne. La Belgique souhaite revenir aux propositions initiales de la Convention. Selon les propositions italiennes, le "European prosecutor" ne pourrait connaître que des fraudes au sein des institutions européennes, alors que nous pensons que tout ce qui a trait à la criminalité transnationale devrait relever de sa compétence.

Je soumettrai sans aucun doute certaines des propositions de M. Bourgeois au Collège du renseignement et de la sécurité. La Belgique mettra en œuvre les recommandations des comités de façon tout aussi conséquente qu'au cours des derniers mois.

Depuis la réforme des services de police, chaque SJA dispose d'enquêteurs spécialisés sur le plan des groupements subversifs, extrémistes et/ou terroristes. Il est évident que le SJA de Bruxelles dispose d'une expertise beaucoup plus grande en la matière et que celle-ci continue à être développée. Dans les prochaines semaines et les prochains mois, nous intensifierons ces mesures et en poursuivrons l'application sur la base des accords européens conclus en la matière. Il est préférable d'adopter cette stratégie plutôt que de faire le procès de la

aangevuld met bijkomende vergaderingen als er dreigingen zijn. Sinds de aanslagen in Madrid wordt vandaag reeds de derde of vierde vergadering van het college gehouden. Ik zal deze elementen bezorgen aan het Parlement zodat u kunt zien dat de aanbevelingen die u hebt gegeven ook worden gevolgd.

Belgique, de Bruxelles et de la communauté immigrée de notre pays.

Ten derde, wij staan in de frontlinie om, zoals de heer De Crem terecht heeft onderstreept, ervoor te zorgen dat in de toekomstige EU-grondwet de materies van Justitie en Veiligheid met een gekwalificeerde meerderheid zouden worden behandeld in de Europese Unie. Dat zal dus niet meer gebeuren onder de vorm van een derde pijler die afgescheiden is van de rest van de Europese politiek. Iedereen weet dat de voorstellen van de Conventie goede voorstellen zijn. Iedereen weet ook dat er de voorbije maanden tijdens het Italiaanse voorzitterschap opnieuw twijfels zijn gerezen, akkoorden met bepaalde landen zijn gemaakt die eigenlijk geen grote voorstander zijn om de JAI deel te laten uitmaken van de communautaire politiek van de Europese Unie. Iedereen weet ook dat België de voorbije weken in contacten met Europese collega's niets anders heeft gedaan dan pleiten voor een snelle doorbraak in de EU-grondwet. Die doorbraak zit er aan te komen, ook met de nieuwe positie van de regering in Spanje.

Die zou ook als gevolg moeten hebben dat het laatste obstakel in Polen verdwijnt. Welnu, een van de voorwaarden die wij hebben gesteld is dat men zou terugkeren naar de oorspronkelijke voorstellen van de Conventie en niet zou verdergaan op de ultieme voorstellen die het Italiaanse voorzitterschap in december naar voren heeft gebracht. Concreet betekent dat bijvoorbeeld dat als we een European prosecutor zullen hebben, hij ook op die terreinen actief zou kunnen zijn in plaats van wat er vorig jaar werd voorgesteld, met name een European prosecutor die zich enkel en alleen mocht bezighouden met fraude binnen de Europese instellingen van de Europese Unie. Dat was dus werkelijk een zeer gelimiteerde – ik zeg niet dat het overbodig is, verre van daar – opdracht terwijl wij de European prosecutor zien in alles wat transnationale criminele fenomenen zijn en waarvan uiteraard de strijd tegen het terrorisme één van de meest evidente voorbeelden is.

Ik neem in elk geval een aantal van de suggesties, onder meer door de heer Bourgeois gedaan, mee naar het college Inlichtingen en Veiligheid om te kijken of wij daar stappen vooruit kunnen zetten. Mij lijkt het in elk geval, voorzitter, van belang dat we verder de aanbevelingen van de twee comités uitvoeren, zoals we dat in de voorbije maanden ook consequent aan het doen waren.

Ik wil er trouwens ook op wijzen dat sinds de politiehervorming – ook dat is nieuw – elke GDA van elk arrondissement in ons land over hooggespecialiseerde onderzoekers beschikt op het vlak van subversieve, extremistische en/of terroristische groeperingen. Door het feit dat met andere woorden in het nationaal veiligheidsplan ook daaraan aandacht is besteed, zijn er in elke GDA gespecialiseerde onderzoekers die zich met deze materie bezighouden en die met andere woorden een specifieke specialisatie in die GDA's aan het opbouwen zijn, waarbij in de GDA van Brussel nu al een veel ruimere expertise aanwezig is en ook een ruimere expertise wordt opgebouwd, wat mij nogal evident lijkt. Met andere woorden, dergelijke maatregelen, die wij uiteraard in de komende weken en

maanden voornamelijk op basis van Europese afspraken verder zullen intensiveren, lijken mij beter dan algemeen het proces te maken van België, van Brussel of van de migrantengemeenschap die in ons land woont.

De **voorzitter**: Deze uitzonderlijke vergadering met leden van het Europees Parlement, de Senaat en de Kamer, heeft toegelaten geen duplicaat te maken van hetzelfde debat in Kamer en Senaat.

C'est une formule intéressante.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.03 uur.

La réunion publique de commission est levée à 14.03 heures.